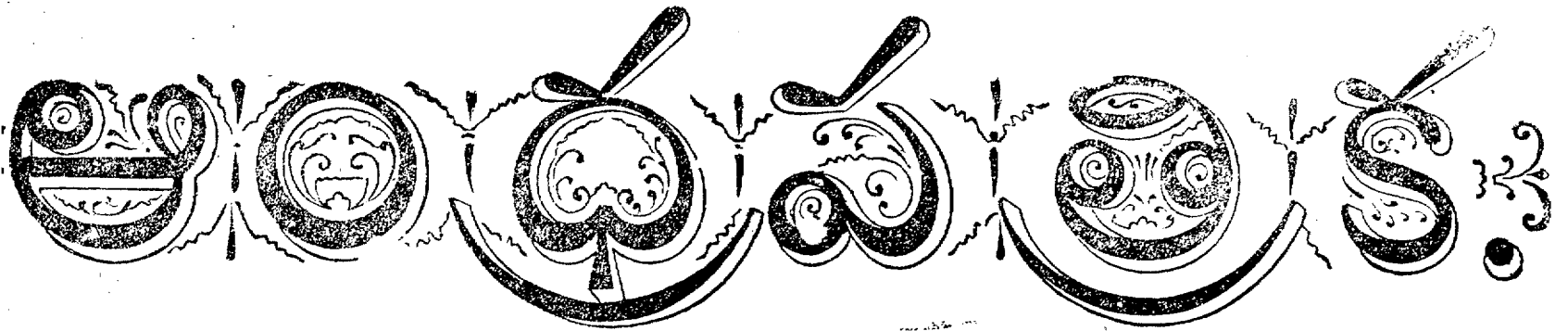

ఎడి పత్రిక గాక ౦౧౧౨.

Registered No. M. 1118.

Post Box No. 212.

TelePhone No. 544.

310082 ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 8.

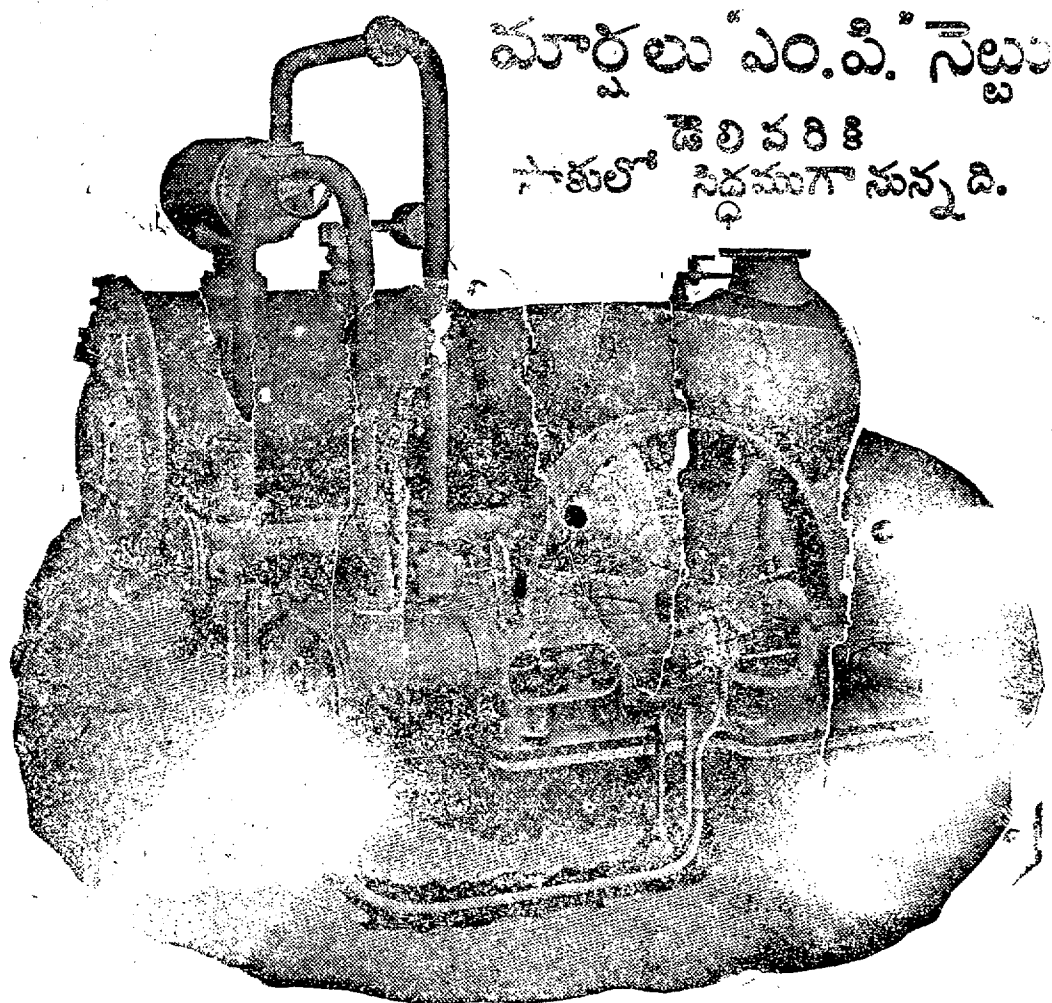
జెన్న పట్టణము 1921 వ సం॥ అక్టోబరు నెల 20 తేది గురువారము

No. 165.

సంపుటము. ౮

సంపుటి నామ సంవత్సర ఆశ్వీజ మాస బహుళ చవితి ర.

నందిక. ౧౬౫

మార్వలు 'ఎం.పి.' నెట్టు
డేలివరీకి
సాకులో సిద్ధముగా నున్నది.

కొయిలర్లు, ఎంజీను, నూపర్ హీటరు, స్టీం, వాటర్ వై పంపు
మొదలగువాటిలో నయిన ఉండునది మార్వలు 'ఎం. పి.' మార్తి నెట్టు
గొర్రెక్క-వివరణము దరలకు ఇతర వివరణములను ఈ దిగువ చిరునా
మాకు దరఖాస్తు లంఘకొనవలెను. 1808

మార్వలు సను, డి. కో (ఇండియా) లిమిటెడ్

బాంబే: బెన్ గాంబా, బెన్ గాంబా.

నెం. 9, నెకండు లైను బీచ్, మదరాసు.

అమృతాంజనము

తలనొప్పులకు ప్రసిద్ధి కెక్కినది.
ఇతర ఏవిధమైన నొప్పులను కూడ
మా అమృతాంజనమును వాడి
నంత మాత్రమున నయముగను.
సులభ నెల 0-10-0 అణాలు

మోహిని తైలము

సీసా 1-5 0-12-0.

తామర తైలము

శబ్ది 1-5 0-6-0

పండ్ల పొడి

శబ్ది 1-5 0-2-0

అమృతాంజనం డిపో,

బొంబాయి - మదరాసు.

వనావదినరస్పర్శిల్లా

రక్తహీనతను రక్తముయొక్క పరిశుభ్రతను బాగాట్టు
టయందు చేరెన్నిక గాంచినది. ధర 1-12-0

ఇండియా సిలోకొనందు ఎచ్చటికైనను తపాలాఖర్చు
పుచితముగా పంపబడును. (3978)

విలానము పి. డి. సావంత్

నెం 144 ఫనసవాడీ బొంబాయి.

ఇదే గుంచినమయము

సీమకమలాల పుష్ప రాగముల కెంపుల బం
గారునగలున్న వెల సరసముగాను పని శుద్ధ
ముగాను దొరుకును. ఒక సారి కొనిచూడండి.

కోటా మునిరత్నం కెట్టి అండు సన్ను,
3078 217, వైసాబజారు - మదరాసు.

ఆరోగ్యములకు గాను

మీరు-

313

తత్తజమే

క్రాంతి కాలా ఖర్చును కూడను అపేక్షించక ఇప్పుడే మీకు
ఒక ప్రతి "కామేశ్వర" పంపెదము.

త్వరకడుడు!

వైద్యశాస్త్ర మణిశంకర్ గోవిందజీ,

ఆరోగ్యగ్రామ యావధాలయము, 26, బ్రాడేర్, మదరాసు.

స్వదేశాభిమానులారా!

మంచిలేరుణము!

త్వరపడుడు!

బెజవాడ స్పిన్నింగ్ అండ్ వీవింగ్ మిల్స్ (లిమిటెడ్) బెజవాడ

(1918 ఇండియన్ కంపెనీ ఆక్టు ప్రకారము స్థాపించబడినది).

మూలధనము రూ 20,00,000

రూ 20 లు విలువగల 1,00,000 వాటాలుగా విభజించబడినది.

దరఖాస్తుతో రూ 5 లున్న, అలాటమెంటు అయిన కిరీట రూ 5 లున్న, మిగిలిన మూడు మాసములకు తక్కువకాని రెండు వాయిదాలలో చెల్లించవలెను.

డైరెక్టర్లు:

- (1) దివానుబహద్దరు కొమ్మిరెడ్డి సూర్యనారాయణమూర్తి, కాకినాడ.
- (2) రావుబహద్దరు సి. వి. యస్. సరసింహరాజు - విశాఖపట్టణము.
- (3) వసుమతి వీరభద్రస్వామి - విజయనగరం.
- (4) గూడూరి లక్ష్మణరావు - బెజవాడ.
- (5) చూడూరు సీతారామయ్య - బెజవాడ.
- (6) తమ్మన నారాయణమూర్తి - బెజవాడ.
- (7) భూపాలి మురహరిరావు - మొగల్ రాజపురం.

(3202)

(హనరబిల్ రావుబహద్దరు ఏ. పి. పాశ్చోగారు, మంత్రివదికి నియమింపబడిన తరువాత డైరెక్టరు హోదాకు రాజీనామా ఇచ్చినారు)

బ్యాంకర్లు:

- (1) ఇంపీరియల్ బ్యాంకు ఆఫ్ ఇండియా - బెజవాడ.
- (2) ఇండియన్ బ్యాంకు లిమిటెడ్ - మద్రాసు

ఆడిటర్లు.

జి. సరసింహం గార్లు ఎఫ్ ఏ. ఏ. ఎస్. ఆర్. ఎస్. ఏ. మద్రాసు.

డిజైన్ల ప్రాప్తికను ధరఖాస్తు ఘోషించు వనైరా కావలసినవారు

గూడూరి లక్ష్మణరావు గారు మేనేజింగ్ ఏజంటు అండ్ డైరెక్టరు

బెజవాడ స్పిన్నింగ్ అండ్ వీవింగ్ మిల్స్ (లిమిటెడ్) బెజవాడ.

అని వ్రాసినచో బడయకలరు.

G. Lakshmana Rao.

ఈ కంపెనీవారు బెజవాడ సమీపమున నూలునడుపు యంత్రములను, బట్టలు నేయు మరగములను త్వరలో స్థాపించబోవుచున్నారు. వాటాదారులకు నూటికి సుమారు నలుగురు యిరువదియైదుకు తక్కువలేకుండా లాభము వచ్చును. ప్రతియనబునకు "అన్నవస్త్రములు" అన్నము తయారీ వస్త్రములు ఖ్యాతశ్రేణి కము. కర్నూలు, నెల్లూరు, గుంటూరు, కృష్ణా జిల్లాలయందును, నైజాము, వరంగల్ రాష్ట్రమునందును పండెను ప్రతి అతిసులభము మిల్లువద్దకు చేరును. సింగరేణి నుంచి బాగ్ల అలిచాకగాను సులభముగాను దొరకును. నేర్పరులయిన పనివాండ్లు అనేకమంది పనిలేక యున్నారు. కూలిచవుక. ఈ కారణములచేత లాభము విశేష మని చెప్పవలయును లేదు.

మన దేశమందు (Joint Stock Enterprise) సంఘ ద్రవ్యసహకారోద్యమము విశేషముగా లేని హేతువుచేత యితరదేశములతో సమానముగ వణిగిపోవుచున్నందున ఈ దేశ అసమర్థులమై మన దేశమందు దొరుకు (raw produce) ప్రత్తివగైరా పంట యావత్తు యిక్కడ వినియోగపరచ లేక ఎగుమతిచేయుచున్నారము. రాట్టములతో వడికినంత నూలు కరుకగా యింకను నాలుగు మిల్లులకు సరిపడిన ప్రత్తి మన దేశమందు దొరుకును. రాట్టములతో యెంత వడికినను మన దేశస్తులకు సరిపోయినంత నూలు వడుకబాలము. మన దేశీయుల ద్రవ్యముతో నిట్టి యంత్రకాలలను స్థాపించి విశేష లాభము నేల పొందరాదు? మన ముచేపించిన విదేశీయులు వారి ద్రవ్యముతో నిట్టి యంత్రకాలలను ఆరీక్షింపుముగా స్థాపించి విశేష లాభమును సంపాదించగలరు. కావున దేశాభిమానులు తమ శ్రద్ధవహించి త్వరలో నీ యంత్రకాల స్థాపింప జేయు భారమును వహించవలెను.

ప్రవీణులయిన డైరెక్టర్లతోను అనుభవముగల పనివాండ్లతోను ఈ మిల్లు నడుపు నుద్దేశించబడినది.

యంత్రములు దొరకవను భయము లేదు. సామ్య సమకూడినయెడల ఆరుమాసములలో మిల్లు తయారగును. ఈ దిసంబర ఆఖరులోగా అట్లాటమెంటు పూర్తి కావలెను.

ఆంధ్ర గ్రంథాలయ వ్రేస్, లిమిటెడ్ బెజవాడ

(1913-వ సంవత్సరం ఇండియన్ కంపెనీ ఆక్టు క్రింద రిజిస్టరు చేయబడినది.)

(3108)

మూలధనము రూ 3,00,000

ప్రస్తుతము వసూలు చేయు ధనము రూ 1,00,000

భాగము 100 కి రూ 10 లు చొప్పున 10,000 భాగములు. భాగముల సొమ్మును దరఖాస్తుతో రూ 5 లు;

అలాటమెంటు అయినప్పుడు రూ 5 లు; మిగిలిన సొమ్ము ఒక్కొక్క మాసమునకు తక్కువకాని వ్యవధిగల 3 వాయిదాలలో ఇయ్యవలయును.

డైరెక్టర్లు

శ్రీ

- 1 శ్రీ వైదా చినరామకృష్ణయ్యగారు, జమిందారు, బాంకరు, కాకినాడ.
- 2 సూరి వేంకటాచలసాహెబ్ శాస్త్రిగారు, ఆంధ్రదేశ గ్రంథాలయసంఘ కార్య నిర్వాహక, బాంకరులు, రామమోహన కేంద్రగ్రంథాలయధ్యక్షులు, బెజవాడ.
- 3 సూరి వల్లి వేంకటాచలస్వామిగారు, పంతులు గారు.
బాం. ఎల్. లా, మేనేజింగ్ డైరెక్టరు, ఆంధ్ర కర్మాగారము;
ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాలెగ్రేషు సంఘమునకు ట్రస్టీ, గుంటూరు.
- 4 బసప్ప నాగభూషణరావుగారు, కార్యదర్శి, భాగదాయిని గ్రంథాలయము;
భూస్వాములు; బ్యాంకర్లు; పేరుకలభూడి. (గుంటూరు జిల్లా)
- 5 పుతుంకాక నరసయ్యగారు, కార్యదర్శి, శ్రీ వేంకటాచలయని
జాతీయపాఠశాల; భూస్వాములు; పెదపాలెం. (గుంటూరు జిల్లా)
- 6 పురాణం సూరి శాస్త్రిగారు, బి. ఏ. భూస్వాములు; ప్రాప్తిగారు; చుదివీపట్లం
- 7 బొడ్డపాటి హనుమంతరావుగారు, కార్యదర్శి, శ్రీ సత్యనారాయణ
కర్తవ్యగ్రంథాలయము; భూస్వాములు; బొడ్డపాడు. (కృష్ణాజిల్లా)
- 8 పుచ్చ శ్రీరామశర్మగారు, కార్యదర్శి, ఆర్యులసమాజము;
భూస్వాములు; పెదపాలెం. (గుంటూరు జిల్లా)
- 9 అయ్యంగి వేంకటరమణయ్యగారు, ఆంధ్రదేశ గ్రంథాలయసంఘ గౌరవ
కార్యదర్శి, రామమోహన కేంద్రగ్రంథాలయ గౌరవకార్యదర్శి, బెజవాడ.

ఆంధ్రదేశాభ్యుదయమున

కత్నోపశ్యకములగు

గ్రంథములను తిక్కన

పోతన-కృష్ణదేవరాయాది

జాతీయవీరుల పటములను,
ప్రకటించి ఆంధ్రదేశమునకు వన్నెదెచ్చును

అచ్చు వేయువారికిని గ్రంథకర్తలకును

మిక్కిలి సహకారి.

వెటుబడిదారులకు లాభకరము.

ఇతర వివరములకు ప్రొఫెస్టర్స్ మొదలగువానికి ఇట్లు వ్రాయవలెను:

అయ్యంగి వేంకటరమణయ్య, మేనేజింగ్ డైరెక్టరు.

అనంతపురం జిల్లా ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం

మిక్కిలి వుష్ణదేశమున యిండియా దేశమునందు మెదడునకు చాలని గలగుటకును మాంద్యము వదలబడుటకు భావకీర్తి హస్త్యుటకును తలవెండ్రుకలకు పరిశుభముగా నిగనిగలాడుచుండుటకును (పరిశ్రమమున ప)లేవుననుచును ముఖ్యముగా

కామినియా ఆయిలు (రిజిస్టర్డ్)

తలవెండ్రుకలకు నూతన సౌందర్యమును కలిగించి దానిని బాగుగా పెంచుటకు తగిన కీర్తి తలనూనెయందు కలవు. చుడును పోగొట్టును. కోరికలులకు పట్టు వంటి మెత్తదనము నిచ్చును. మెదడునకు చాలచల్లదనమును కలిగించును. పని మెండగుటలకు కండ్లకు కలుగు మాలిన్యమును పోగొట్టి నూతన కాంతిని కలిగించును.

కామినియా ఆయిలు తలనూనె అన్నిటిలోనూ శ్రేష్ఠమైనది. స్త్రీలకును పురుషులకును, పెక్కుమందికీ మహాప్రకారము మొనరించినది.

నేడు వీని నుపయోగించిచూడుము.

తల ఒకబుద్ధి 1-0-0 ని. పి. చార్జి 0-6-0 అణాలు.	
మాడుబుద్ధి 2-10-0 ని. పి. చార్జి 0-12-0 అణాలు.	
సోత్ విజెల్లు.	ని. పి. మహారాష్ట్రకు కమానులు 0-2-0 ప్రత్యేకము.

ఆంగ్లాయండియను డ్రగ్ అండు కెమికలు కింగ్ పెస్.

D 126 W 100. 165 జామ్నామనీషి, శాంబాయి.

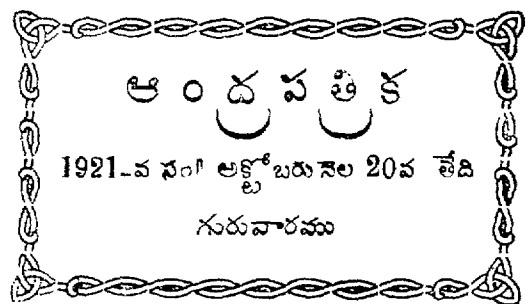
అనంతపురం జిల్లా ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం

కావలెను.

చేతినాలు పడుగులు

చెన్న పురియందు మగ్గుములకు చేతినాలుతో తయారు చేసిన సం 10 నుండి 30 సంబరువరకు సమానమైన మంచిపడుగులు చాలా కావలసి యున్నవి. మాదిరికి రెండుపడుగులను మాత్రము వి. పి. గ పంపిన చూచి మొత్తముగ ఆర్డరు పంప బడును.

శుద్ధస్వదేశవస్తు నిలయము,
6, తింటు శెట్టిపేటి మద్రాసు.

జాతీయమహాసభ

జాతీయమహాసభ ఆహ్వానము నగరమున

డిశంబరు నెలలో గూడునప్పటికి దేశమునకు స్వరాజ్యముల మూలమున స్వరాజ్యము సిద్ధించునని గాంధీమహాత్ముడు, వారినోబాటు ప్రజలును నమ్ముచున్నారు. స్వరాజ్యసిద్ధికి దేశము తన యావచ్చుకీని వినియోగింప సమకట్టియున్నది. స్వరాజ్యమునకు భారతీయుల ధన్యులని, జాతీయవాద, మితవాదపక్షములవా రిరువురును అంగీకరించినవిషయమే. హైందవ శాసనసభయందు స్వరాజ్యప్రదానముగూర్చి ముచ్చటించుచు, ఆనధికారసభ్యులు వలుపురు దేశార్హతను వెల్లడి చేసిరి. స్వరాజ్యము త్వరలో సిద్ధించినచో, మితవాదులయినను అభ్యంతరము జెప్పరు. అన్ని పక్షముల వారును, అన్ని సంఘములవారును, అన్ని మతముల వారును స్వరాజ్యసిద్ధి త్వరలోగలిగిన హద్దాబుధి నోలలాడెదరనుటకు సందియములేదు స్వరాజ్యము త్వరలో సిద్ధింపజేయఁగా, ప్రజలు స్వయంకృషి మూలమున దానిని సంపాదించగలరే లేదో, చేజిక్కిన సంస్కరణఫలమును చూచివేసిన ఆ పిమ్మట నేమియగునో, యను సందియములు మితవాదుల మనములను కలతజెట్టియుండవచ్చును. ఇందుకు, ప్రజాశక్తిపై వారికి పూర్ణవిశ్వాసము లేకుండుటయే ముఖ్యకారణము గాని, వేరొండు గాదు. భారతీయులు తాము శక్తివిహీనులమని తెలిచినంతవరకు, స్వరాజ్యసిద్ధి కాటకము గలిగిన నూలు నిజమే. తిన్నశక్తిని తాము నమ్మకొనక, వారు ఇతరుల దయాధర్మముపై నాధారపడియుండుంతవరకు, స్వరాజ్యము సంతృప్తిపెంచునచో, సాత్త్వికపక్ష సమసరిముండదు. విజ్ఞాపనలను, మనపులను, ప్రార్థనలను, తీర్మానములను, రాయబారములనుమాత్రమే శరణ్యముగ గైకొని పనిజేయుచున్నంతవరకు, జాతీయమహాసభలో పక్షములు లేకయుండెను. ఏకగ్రీవముగ తీర్మానముల గావించి, ఆ తీర్మానములను వైవారికి బంపి, ఫలితమునకై నేచియుండిన చాలునని, జాతీయమహాసభ యూహించినంతవరకు నది ఒడుదుడుకులు లేక సాగి పోవుచుండెను. సంవత్సరమున కొకమారు వచ్చెడి పండుగలవలె సనభను జరుపుచుండిరి.

జాతీయ మహాసభ తీర్మానముల సంతవరకు ఇతరులు లెక్క పెట్టకుండిరి. స్వల్పసంస్కరణముల నిచ్చుటకు సయితము, దొరతనమువారు వెనుదీయ

చుండిరి. తన కోర్కె లీడరు ట కీ పద్ధతి బనికొరదని, జాతీయ మహాసభ గ్రహించెను. స్వతంత్ర నుపయోగింపక పరులపై నెంతకాల మాధారపడినను లాభములేదని మెల్లమెల్లన గ్రహించెను. హిందూదేశము దాటి పార్లమెంటు సభను సమీపించినను కార్యసిద్ధి గలుగకపోయెను. అన్యదేశముల సానుభూతియు నక్కరకు రాక జోయెను. కాలము గడచినకొలదియు దేశస్థితి దుర్భరము గాజొచ్చెను. ప్రతేచ్ఛ తరుచుగ నిరసింపబడెను. పంజాబు కిలాఫత్ కష్టములును అధినివేత రాజ్యసమస్యయు, ఇంకను విషమ సమస్యలనేకములును గుమికూడి, దేశమానసమును కలతజెట్టెను. స్వరాజ్యమును సంపాదించి గాని, దేశము నావరించిన కష్టపరంపరలు తొలగిపోవని, ప్రజలకు దోచెను. ప్రజలలోగలిగిన నూతన విశ్వాసమునే, జాతీయ మహాసభ ప్రతిఫలించజేసెను. ఆవిశ్వాసమునందే, స్వరాజ్యాంకురములు గలవు. ఆత్మశక్తియు, ఆత్మవిశ్వాసమును ప్రజలలో ప్రవర్ధిల్లిన కొలదియు స్వరాజ్యశయమునకు ఒలము గలుగజొచ్చెను. స్వరాజ్యవా, వెలుపల నెక్కడనో లేక తమయందే గలదనియు, దాని బహిర్గతము జేయుటకు తామధికారులమనియు, ప్రజలకు దెలిసినచ్చెను. ఈ విశ్వాసమే, సత్త్వర స్వరాజ్యసిద్ధి నాశించుటకు, వారిని పురిగొల్పెను. అఖిలభారత కాంగ్రెసు సభయు ఈ సత్త్వమును గుర్తించెను. స్వయంకృషి వలన, స్వీయశక్తి విజృంభించు పనియు, స్వరాజ్యము త్వరలో స్థాపనయగుననియు, భావించెను. విజయవాడలో నేర్పడిన కార్యక్రమమును దేశము జయప్రదముగ నిర్వహించెను. తిలకు స్వరాజ్యనిధిని పూర్తిజేసెను. రాటములను స్థాపన జేసెను. దేశమందంతటను కాంగ్రెసుసంఘముల నేర్పరచి, సభ్యుల జేర్చెను.

కాంగ్రెసుసంఘము విధించిన స్వరాజ్యదీక్షను ప్రజలు నెఱవేర్చి దేశభక్తిని వెల్లడించుచిరి. బొంబాయినగరమున పిమ్మట జరిగిన కాంగ్రెసు సంఘసభలో, తిలకు స్వరాజ్యనిధి నెలుల నువయోగింపవలయునో నిశ్చయింపబడెను. విదేశ వస్త్ర బహిష్కారమును రెండు నెలలకాలములో పూర్తిజేయవలయునని కాంగ్రెసుసంఘమువారాజేరించిరి. అందునిమిత్తము దేశము కృషిసలిపెను. దేశము తన దీక్షను కొనసాగించుచుండ, నిర్బంధములంతకంతకు హెచ్చు గాజొచ్చెను. ప్రముఖులు వలుపురు శిక్షలపాలు గాజొచ్చిరి. ప్రధాన నాయకులకు సయితము నిర్బంధము దప్పదయ్యెను. ఇట్టిస్థితిలో సయితము కాంగ్రెసుసంఘము తొందరపడలేదు. కార్యాచరణ సంఘము, బొంబాయి నగరమునగూడి, స్వదేశవ్రత దీక్ష సీమాసంతములోపల పూర్తిజేయవలయునని హెచ్చరించెను. స్వదేశ వ్రతాచరణమువలన, ప్రజలలో స్వరాజ్యవాంఛ ప్రబలమగుచున్నది. వారిపట్టుదల ఇంకను బలపడుచున్నది. వారిశక్తి వారికి పరిస్థితులముగ గోచరించుచున్నది. స్వరాజ్యసిద్ధి త్వరలో గలుగునని వారికి తెలుపడుచున్నది. కష్టములు వారిని చలించజేయుటలేదు. శిక్షలు వారిని నిరుత్సాహపరుచుటలేదు. కారాగృహములు, వారిని శీతచిత్తుల గావించుటలేదు. స్వరాజ్య సంపాదనాభిలాషలో వీరిని వారు పాటించుట లేదు. శాసనాతిక్రమణము తోగూడ నవసరములేకుండ, స్వదేశవ్రతానుష్ఠాన మూలముననే స్వరాజ్యసిద్ధి గలుగునని, గాంధీమహాత్ముడు నమ్ముచున్నాడు. ప్రజాబాహుళ్యము స్వరాజ్యవశ్యకతను గ్రహించి, తదభీష్టసిద్ధికి పాటుబడుచున్నపుడు, గరిష్టత్యాగముతో నిమిత్తము లేకుండ, కార్యసిద్ధి బడయ నీలగును. త్యాగశక్తి వలుపురలో నుద్భవించినపుడు, భావ సుశుద్ధి

వలననే మహాకార్యములను సాధింపవచ్చు నని ప్రపంచచారిత్రము తెలుపడుచున్నది. గాంధీమహాత్ముని కార్యపద్ధతియందలి రహస్యమిదియే. ప్రజలు సంసిద్ధులుగానపుడు, వారి యభ్యుదయనిమిత్తము మహాపురుషులు అఖండ త్యాగముల గావించవలసినవచ్చును. ప్రజాములను సయితము అర్పింపవలసినవచ్చును. సర్వసృఖములను త్యజింపవలసినవచ్చును. వారు సలిపిన త్యాగము వలన ప్రజలకపుడు సౌఖ్యము గలుగుచుండును. వివిధదేశములందును త్యాగ శీలు రుద్భవించుచుండిరి. దేశ లాభముకొరకు తన సౌఖ్యమును విడనాడుచుండిరి. వారి త్యాగమువలన ఒక్కొక్క తరమువారు నుఖపడుచుండురు. ఆబలము క్షీణించగ నే, వేరొక మహాపురుషు డుదయించుట యవసరమగుచుండెను. ఈరీతిన, వివిధదేశముల చారిత్రమునుజూచి, నయ్యది మహాపురుషుల చారిత్రమని చెప్పవచ్చును. కాని ప్రస్తుతసమయమున, మార్పు గలుగనున్నది. ప్రజాశక్తి ప్రపంచమందంతటను విజృంభించుచున్నది. ప్రాచ్యఖండమునందేమి, పాశ్చాత్యఖండమునందేమి ప్రతిదేశమునందనేదియో నొకవిధమగు ప్రజాసంచలనము గనుపించుచున్నది. ఆసంచలనమునకు వెనుక వారాయణుని శక్తిగలదని సూక్ష్మదృష్టికి గోచరింపకపోదు. వివిధదేశములందును ప్రజలు స్వాతంత్ర్యసిద్ధిని గోరుచున్నారు. పరాధీనదేశములలో ప్రజలు దేశపరాధీనత దొలగవలయునని కోరుచున్నారు. స్వతంత్రదేశములలో ప్రజలు తారతమ్యములతో నిమిత్తము లేకుండ, ఎల్లరకు సమానస్వేచ్ఛ యుండవలెనని కోరుచున్నారు. ప్రజాశక్తి నడగద్రొక్కట ఫలప్రదముగాదని, సామాన్యముగ తెలిసినవచ్చుచున్నది. ఇట్టిస్థితిలో, ప్రజలు త్యాగసంసిద్ధులు గారని, ఎవ్వరు చెప్పగలరు? ప్రజల త్యాగశక్తిని సరియగు మార్గముల బోధించిన, నూతన పునర్నిర్మాణ మేల సాధ్యము గాకుండును? స్వయంనిర్ధారణ సూత్రము ఆచరణలోనికి వచ్చుట కభ్యంతర మేముండును? ఈవిషయమై హిందూదేశమే మార్గదర్శకముగ నుండగలదని, స్పష్టమగుచున్నది. యూరపుఖండమునందు, ప్రజలు ధనదేవత నుపాసించుటచే, ప్రజాశక్తి సంఘర్షణమున కెడమిచ్చుచున్నది. బాల్గివిసమునకు చోటిచ్చుచున్నది. హిందూదేశ ప్రజలు, ధర్మదేవత నుపాసించుచు, అహింసను చేపట్టుచున్నారు. ధనమును లక్ష్యముగ జెట్టుకొనక, దానిని సౌఖ్యసాధనముగ మాత్రము వయోగించుచున్నారు. ఆకారణముచేబాల్గి విసమునకు హిందూదేశమున చోటుండదు. ప్రజాశక్తి యీదేశమున సక్రమమార్గమున నడచి, ధర్మప్రవర్ధనమునకు తోడ్పడునని, ప్రస్తుత పరిస్థితులు వెల్లడించుచున్నవి. జాతీయ మహాసభాదర్శమును, సాధన మార్గములను మహాత్తరము లయినవి. నూతన నిర్మాణమున కివి దారిజూపుచున్నవి. వెనుకటివలె నాయకులుమాత్రమే త్యాగముజూపిన చాలుదు. ప్రజలందరును ఏదీయోనొక విధమున త్యాగసంసిద్ధత జూపునటుల కార్యక్రమ మేర్పలుపబడెను. విద్యాధికులెగాక, తదితరులుగూడ స్వరాజ్యసిద్ధికి పాటుబడుట కవకాశము లేర్పలుపబడెను. అన్నితరగతులవారును, దేశమాతకొరకు అర్పణ జేయవచ్చును. ప్రజలత్యాగ సముచ్చయమునుండి స్వరాజ్యము నిండు తేజముతో వెలుంగకమానదు. స్వదేశవ్రతదీక్ష మూలమున, ప్రజల త్యాగశక్తి విజృంభించును. అందుచే, కొలదిమంది జేసెడి యఖండత్యాగములకన్న, వలుపురు గావించెడి స్వల్పత్యాగములచే నెక్కుడు లాభము గలుగుననుట స్వతస్సిద్ధము.

ప్రజాప్రభుత్వమునకిది సులభమార్గము. సర్వ రస్వరాజ్యసిద్ధికిరాచభాట. ప్రజాసామాన్యమున గలిగెడివికాసము, తుణుగురుముగాక శాశ్వతముగ నిలచియుండును. అందుచే గాంధీమహాత్ముడు విధించిన కనీసత్యాగమును నిరసనభావముతో జూడజనదు. సమయ మే తెంచుచు, శాసనాతిక్రమణమును విధించుటకు, కాంగ్రెసుసంఘము వెనుదీయదు. ప్రజలకు ధైర్యమున లోపములేదు. దేశమందంతటను సభల గావించి, ప్రజలు కరాచీ తీర్మానములను మరల స్థిరపరుచుచున్నట్లు, వార్త లేతెంచుచున్నవి. వర్ధింగుకమిటీ తీర్మానములను, వివిధరాష్ట్రములందును నిర్భయముగ సంగీకరించుచున్నారు. కాంగ్రెసుసంఘ నిర్ణయముల నాచరణలోనికి తెట్టుటకు, దేశము వెనుదీయదని స్పష్టపడుచున్నది. అందుచే ప్రజలత్యాగశక్తిని గూర్చి సంజేహింప నవసరము లేదు. ధర్మమార్గమును ప్రజలేమాత్రము నతిక్రమింపకుండు మాత్రము జూడవలయును. అహింసకు భంగముకలుగకుండు పాటుబడవలయును. ప్రజలు దృఢసంకల్పముతో బాటుపడుచుండ, స్వరాజ్యసిద్ధి కాటంకమెటులగును? పాలకులకయినను, త్వరలోదండన వధ్యలువినుపుజనింపజేయకమానదు. వారికైనను, ప్రజలత్యాగశక్తి అచ్చెరువు గలిగింపక మానదు. బొంబాయియందు, కాంగ్రెసుసంఘమువారు విధించిన కార్యక్రమమును వెంటనే పూర్తిజేయుటకు, దేశము తడకదీతులో పాటుబడవలసియున్నది. పిమ్మటి కర్తవ్యమును డిల్లీనగరమున నాల్గవ నవంబరన జరుగనున్న కాంగ్రెసుసంఘము నిర్ణయింపగలదు. ఇంకను త్యాగమవసరమగునెడల, నిరూపింపగలదు. డిల్లీ సభలో కాంగ్రెసుసంఘము నిరూపించేడివిధిని దేశము సంతసపూర్వకముగ సఫలపరుచుననుటకు సందియములేదు. అట్టితరీ, అహమ్మదాబాదు నగరమున జరిగెడి కాంగ్రెసుసభ స్వరాజ్యోత్సవమును జరిపి ధన్యతగాంచగలదు. హిందూదేశ చారిత్రమునం "దీ దినమే సుదినము."

విజయరాఘవాచార్యులగారు

కాంగ్రెసుసభ కార్యక్రమములగు నుండిన సేలం విజయరాఘవాచార్యులగారు, కార్యనిర్వాహక సంఘ నిర్ణయమునకు విరుద్ధముగ, డిల్లీలో జరుగనున్న అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘసభ జరుగదని ప్రకటించుట, వింతగనున్నది. ఇది యవధ్యముగ నున్నదని, కార్యదర్శియగు పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు తేటపరచిరి. దేశవరిస్థితులు విషమదశకు వచ్చుచున్న సీ సమయమున, కాంగ్రెసుసంఘ సభవారు త్వరలోగూడి సందర్భములను పరిగణించి, కర్తవ్యమును నిర్ణయించుట యవసరమగుచుండగ, కాలయాపన జేయుట అసర్థదాయకము. వర్ధింగుకమిటీవారు కాంగ్రెసు సంఘ సభ జరుగు తేదీని వెనుకనే నిర్ణయించిరి. అధ్యక్షు లొక్కరుజేరి ఆ నిర్ణయమును భంగపరుచుట భావ్యముగ నుండదు. ఇక రెండుమాసములలో స్వరాజ్యము సిద్ధించునని దేశ మా శింశుచున్నది. ప్రస్తుత మవలంబించిన మార్గములలో నేదయిన మార్పుజేసిన వెంటనే చేయవలసియుండును. ఇప్పుడున్న నాయకులను సయితము నిర్బంధమున నుంచవచ్చును. సందర్భముల నన్నిటి జూచిన త్వరలో కాంగ్రెసుసంఘము గూడవలసిన యవసరము వ్యక్తముగాకమానదు. ప్రెసిడెంటుగారికున్న యధికారము మాట యటుండదే శాసనసభముల కొరకయినను సభను నిలిపివైచుట యుక్తము గాదని వెల్లడియగుచున్నది. మద్రాసు, బెంగాలు

రాష్ట్రముల ఎన్నికలవిషయమై, తగాదాలు గలవనుట నిశ్చయమే యయినను, ఆ తగాదాలను సరిపెట్టుకొని, కాంగ్రెసుకార్యక్రమమును సఫలపరచుట కందరును కలసి కృషిపలుపవలయునని, వర్ధింగుకమిటీవారిదివరకు సలహానిచ్చిరి. ఎన్నికలను తిరిగి గావించుట చేలాభములేదని సూచించిరి. విజయరాఘవాచార్యులుగారు, వర్ధింగుకమిటీవారి సలహాను ఆక్షేపించినను, మిగిలినవారు తమయూక్షేపణలను వదులుకొనిరి. తంజావూరులోజరిగిన మద్రాసు రాష్ట్రీయసభలో ఉభయపక్షముల వారును సమాధానపడిరి. ఇట్టిస్థితిలో మరల సీ విషయమును తిరుగ దోడవలసిన యగత్యము గనుపించుటలేదు. ఒకవేళ మరల వివాదమును పుకొల్పదలచినను, అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘము వారే అవివాదమును వదిల్పరింపగలరు. ఎన్నికలకన్నను ముఖ్యవిషయములు దేశదృష్టి నాకర్షించుచున్నవి. ఇతర రాష్ట్రములు, వీనిని గూర్చి యోచించుటయే లేదు. ఎన్నికలు మరల జరిగిత్రోతసభ్యులు జేరువరకు కాంగ్రెసుసంఘ సమావేశము జరుగగూడదనుట, విచరితము. గాంధీమహాత్ముడు సభ జరుగవలయుననియే దలచుచున్నాడు. మహాత్ముని నిర్బంధము వీనిముననున జరుగునో తెలియనున్నది. నూతనసందర్భములు, నూతన సమస్యల నుదయింపజేయవచ్చును. శాసనాతిక్రమణముగూర్చి నిర్ణయము గావించవలెనని, పలువురు గోరుచున్నారు. ఇట్టిస్థితిలో పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు సూచించినట్లు, కాంగ్రెసు సంఘసభను నిలుపుట, దేశక్షేమమునకు మార్గము జూపదు. అందుచే సభ తప్పుక జరుగునని, వారు ప్రచురించిరి. విజయరాఘవాచార్యులవారు తమయూక్షేపణలను వదులుకొని, కాంగ్రెసుసంఘ సమావేశము జయపథముగ జరుగుటకు శుద్ధిపడుట శ్రేయస్కరము.

అఖిలభారత జాతీయోపసంఘము

అధ్యక్షునిలేఖ

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారి సమాధానము మోతీలాలుగారు, అలహాబాదునండి ఆక్టోబరు 18 వ తేదీని యాక్రింది తంతివార్తనంపిరి:—
 ఢిల్లీలో నవంబరు 4 వ తేదీని జరుగవలసిన అఖిలభారత జాతీయోపసంఘసమావేశమును ఆపుదల జేయవలసినదిగా అధ్యక్షులు విజయరాఘవాచార్యులగారు నిర్ణయించిరి. కావునక్రిందింక తులు కమిటీసభ్యుల కందఱకు తెలియుటకుగాను నేను తెలుపుచున్నాను.

అధ్యక్షుని నిర్ణయము తప్పు

అధ్యక్షులు తమనిర్ణయమును రాష్ట్రీయసంఘములకు తెలిపుటకు, పత్రికలకుప్రాయుటయు గూడ తప్పు. బొంబాయిలో ఆక్టోబరు 5 వ తేదీని కార్యనిర్వాహక సభ జరిగెను. గంధీమహాత్ముడు అధ్యక్షత వహించెను. నవంబరు 4 వ తేదీని ఢిల్లీయందు సభ జరుగవలయునని ఆచట తీర్మానించిరి. 24వ నిబంధనప్రకారము కాంగ్రెసుకమిటీవారు, కార్యనిర్వాహకసంఘమువారికిచ్చిన సభికారమునబట్టి వారు కార్యముల నిర్వహింపవలసియుండును. బొంబాయి యందు జూలై 28, 29, 30 తేదీలను, కాంగ్రెసుసంఘసభ జరిగిక్రింది తీర్మానము నామోదించిరి. కాంగ్రెసుతీర్మానముల సార్థకము జేయుటకును, అఖిలభారత సంఘము నిర్వహింపవలసినవల జరుపుటకును కార్యనిర్వాహకసభకు అధికార మియ్యడమైంది. కాంగ్రెసుసంఘసభ జరుగవచ్చుదు తలచుచు వ్యవహారములను వీరు నిర్వహింపవలయును. ముఖ్యముగ నవసరమైన కార్యములన్నింటిని కార్యనిర్వాహక సభవారే నిర్ణయింపవలయును.

జాతీయోపసంఘాధికారములు

అఖిలభారత జాతీయోపసంఘమువారికి క్రింది యధికారములు గలవు. జాతీయసభ జరుగు లోపల నేమైనక్రొత్త వ్యవహారములు పొడమపె నేని, వానిని ఆ సంతకము లోపలనే వరిష్కరించుటకు జాతీయోపసంఘమువారి కధికారము గలదు. (21 చట్టము) తీనిబట్టి చూడ జాతీయోపసంఘ

సభ్యులు సమావేశమై ముందు సభను ఎక్కడ జరుపవలయునో తీర్మానించుటకు అధికారము గలదని విశదమగుచున్నది. వై తీర్మానము ప్రకారము, వారిసభకు కార్యనిర్వాహకసంఘమువారికి సంక్రమించు. కావున వారు కార్యనిర్వాహక సభవారు మామూలుగ సమావేశమై న.వ.ం బ.రు.4 తే. దీ.ని ఢిల్లీయందు జాతీయోపసంఘసభ జరుగవలెనని తీర్మానించిరి. ఆతిగానమును, సభ్యులుగాని అధ్యక్షులుగాని, యల్లంఘోప విలులేదు. ఉభయములను దానినంగీకరింప వలయును. వైసంగతు లిట్లుండ, తానొక్కడే, జాతీయోపసంఘసభ నాహ్వనించుటకు అధికారము గలవారని చెప్పట నిరాధారమైన విషయము. కార్యనిర్వాహకసభవారే సభల నాహ్వనింపవలయును. అధ్యక్షులు కార్యనిర్వాహక సభకు లోపము ఖ్యులు గావచ్చునని కార్యనిర్వాహక సభకు తలయు ఆయన యొక్కనియందే యుండ నెడు. కార్యనిర్వాహకములయందే ఆధిక్యముండును. కార్యనిర్వాహకసంఘసభ్యులు చేసిన తీర్మానమును తుడిచివేయుటకు అందొక సభ్యుడు మాత్రముగ నున్న అధ్యక్షున కధికారములేదు. సభలో 15 గురు సభ్యులుగలరు. వారిలో 11 గురు సభకువచ్చి నవంబరు 4 వ తేదీని ఢిల్లీయందు సభ జరుగవలెనని తీర్మానించిరి. జాతీయోపసంఘసభ్యులలో 15 గురు సభను జరిపింపవచ్చును. (చట్టము 19) కార్యనిర్వాహక సభయందు గూడ 15 గురు సభ్యులుగలరు. వీరికి జాతీయసభా కార్యనిర్వాహకాధికారముగలదు. అట్టియధికారము లేదనిని చెల్ల నెడు. అధ్యక్షులు కార్యనిర్వాహక సభవారి తీర్మానమును త్రోసివేయుటకు అధికారములేదు.

అశాస్త్రీయమా?

అఖిలభారత జాతీయోపసంఘము శాస్త్రీయమైనదా. ఆశాస్త్రీయమైనదాయని, తెలుపునని కార్యనిర్వాహక సంఘము వారినిప్రత్యేకముగ కోరిరి. చాలచంద్ర శాస్త్రీయమైనదని యంగీకరించిరి అట్టితరీ. యిప్పుడున్న అఖిలభారత సంఘము ఆశాస్త్రీయమై దని అధ్యక్షులు చెప్పుచున్నారు. సభ్యు లెక్కువమంది యంగీకరించని విషయమును వీరుచెప్పట కధికారము లేదు. ఒకవేళ వారి యభిప్రాయము సరియైన దనుకొన్నను, అది వారి వ్యక్తి యభిప్రాయము గాని సర్వసమ్మతమైనదిగాదు. ఆగస్టు 2 వ తేదీని బొంబాయిలో కార్యనిర్వాహక సభవారు సభిజేసి, బంగాళములోను, చెన్నపురిలో జరిగిన యెన్నికలను, యిప్పుడు చీకాకుపరచుట ప్రజాక్షేమమునకు యోగ్యముగాదని నిర్ణయించియుండ, అధ్యక్షుని వ్యక్తస్థిపాయము దినికి విరుద్ధముగ చెల్లనెడు. ఎన్నికలలో తమ కన్యా యము జరిగిన దని తలచుచున్న సభ్యులు యితరులతోగల పనిజేసి కార్యమును ఫలప్రదముగ నిర్వహింపవలసినదనిచూడ వారుతెల్పిరి. ఆసభ్యులు కార్యనిర్వాహక సంఘము వారు తెల్పిన సలహాను కరసానహించియుండిరి. అందుచేతనే యెన్నికలవిషయమై ఆక్షేపణలు పోయినవి. అన్ని రాష్ట్రముల యందును అందఱునుకలసి పనిచేయుచు నెయున్నారు. కాని యిప్పుడు మరల నూతనవివాదమును బయలుదేర దిసినయెడల అఖిలభారతసంఘమువారు దానిని తీర్చగలరు. పోనీ యిప్పుడు క్రొత్త యెన్నికలు జరుపదలచినను, అవి యింకను ప్రారంభముకాలేదు. డి.కె.ం బ.రు.కు ముందు ఆ విజయగు ననితలచుటకు వీలులేదు. అధ్యక్షులు చెప్పినట్లు యెన్నికలు జరుపునెడల డి.కె.ంబ.రు.రి.వ వారముకు ముందుగా అఖిలభారత సంఘసభ జరుగుటకు వీలుగలగనెరుదు. అప్పటికి జాతీయసమాసభ 10 నోజూలుండును. అప్పటికి మనకు స్వరాజ్యము మాపుమేరలో నుండవచ్చును. లేదా గాంధీ మున్నగు నాయకులు కారాగారములోనైన నుండవచ్చును. సంఘమువారు పరిష్కరింపవలసిన వెన్నియో తీవ్ర సమస్య యంద అధ్యక్షులెప్పుడు మేముతోవ ప్రోత్సాహ భావ్యము గానెరుదు.

ఇప్పుడు కాజీయస్థితి చాలవిషమముగ నున్నట్లు అంభరకును తెలియును. అట్టిస్థితిలో అధ్యక్షునికోరిక ప్రకారము అఖిలభారత జాతీయోపసంఘ సభలనాపుట ప్రజాభివృద్ధికి చాలభంగకరము. ఒకవ్యక్తి, యెంత ఘనుడైనను, వారియొక్కరికొకై యిట్టివిషమ స్థితియందు సభనాపుటదే శక్షేమమునకు మంచిది కాదు. సభ్యులలో నభిప్రాయ భేదము తీవ్రముగ గలిగినపుడు దానిని తీర్చి వైచుటకు అధికారము వారికే గలదు. ఈ అభిప్రాయభేదముల వృద్ధిపొంద నియంతుడజేయుటకు వెంటనే సభగూడుటయే మార్గము. అప్పుడే విషయమును క్రమముగ పరిష్కరింప వచ్చును.

ఢిల్లీ సభ

కావున ఢిల్లీలో సభ నవంబరు 4 తేదీని జరిగితీర సభ్యులందఱును రాబాధితులు

అఖిలభారత కాంగ్రెసు స్థాయి సంఘ సభా సమావేశము

ఢిల్లీనగరమున డాక్టరు అన్నారీగారి భవనమున

నవంబరు 4 వ తేదీని తప్పక జరుగును.

సి విజయరాఘవాచారిగారి ప్రకటనము చల్లదు. అలశ్యము పనికిరాదు.

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారి ప్రకటనము.

అసహాయోద్యమము

యావద్భారత కాంగ్రెసు స్థాయి సంఘ సమావేశము

విజయరాఘవాచారి మోతీలాలు నెహ్రూగార్ల
కఠిన్ ప్రాయశ్చదము

నవంబరు నెల 4 వ తేదీని ఢిల్లీనగరమున డాక్టరు అన్నారీగారి భవనమున స్థాయి సంఘ సభను జరుపుటనుగూర్చి అభ్యుత్థుడగు సి. విజయరాఘవాచారిగారి రాక్షేపించుచు నొక ప్రకటనమును గావించిరి. కాంగ్రెసు స్థాయి సంఘ నియోజకమును నెత్తమంది ఆక్షేపించిరి. ఈ సభలో ముఖ్యవిషయములవల్ల జరుగవలసియున్న గాన తిరిగి నియోజకము జరుగువరకు సభ జరుగరాదని ఆచార్యుల గారు ప్రకటించిరి. ఆచార్యుల గారి ప్రకటించుట కధికారము లేదు. స్థాయి సంఘమువారి తీర్మానముల నమలుజరుపుటను స్థాయి సంఘ సమావేశము జరుగవలయు కలిగి విషయములను పరిష్కరించుటకు కార్యనిర్వాహక సంఘమువారికి స్థాయి సంఘమువారు సంపూర్ణాధికార మిచ్చిరి. ఆ అధికారమునుబట్టి నవంబరు నెల 4 వ తేదీని సభను జరుపుటకు కార్యసంఘమువారికి వరకే నిర్ధారణ చేసియున్నారు. అభ్యుత్థుడు ప్రధాన కార్యనిర్వాహక కమిటీలోని యిటు నిర్ణయవాదాంశ మేగాని కార్యనిర్వాహకాధికార మంతయు నతనికి లేదు. ఆ అధికారమంతయును కార్యసంఘమునకు గలదు. ప్రస్తుతమున్న స్థాయి సంఘవిధాన మకాన్త్రీయమును వాదమును కార్యసంఘసభ్యులలో హెచ్చుచుండి నిరాకరించిరి. ఢిల్లీనగర నెలలో నమావేశము జరుగవలెను. ఈలోగా నియోజకములు జరుగవలెనని ఆచార్యుల గారి అభిప్రాయముని తేలుచున్నది. అనగా కాంగ్రెసు వారము పదిహేనలలో జరుగుననగా యీసభ జరుగవలెననుట. అప్పటికి మనకు స్వరాజ్యము స్ఫుటముగా గోచరించుచు నైన నుండును. లేదా మహాత్మా గా. గా. గారును తక్కిన దేశ సేవకులందరును చెరసాలలలో బంధింపబడియుండుటమైన తటస్థించును. కాబట్టి యీ సభ నాలస్యము చేయుట మహానష్టము అను మూలముగాన నిదివరకు ప్రకటించబడిన రీతిని నవంబరు 4 వ తేదీనే ఢిల్లీనగరముననే డాక్టరు అన్నారీగారి భవనముననే యీ సభ తప్పక జరుగునని పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు ప్రకటనను డాక్టరు అన్నారీగారిని గూడ వ్రాసిరి. అందులకు మహాత్మా గా. గా. గారికి రంగీకరించిరి. ఆ సభకు గా. గా. గారు వచ్చెదరు. ఆ సభలో అభ్యుత్థుని అధికారము మున్నగు ముఖ్య విషయము లన్నియును చర్చింపబడునగాన సభ్యులందరును ముఖ్యముగా రాజకీయ నెహ్రూగారు కోరిరి.

బాలుర దుర్మయము

నతారాలో వైసికల ఆటలను చూడబోయిన కలకత్తరు మోసీగారును, నెహ్రూజీ బాలీగారును బాలీసతిగారును మరల మోటారు కారులలో నెక్కు బోవుచుండ నెవరికో యిద్దరు గుర్తయి లగు బాలురు వారిపై రాళ్లను బురదను వేసిరి. అదిచాలదుస్కార్యమని నిశించుటకు పోరులు కాననసభ్యుడు రావు బహదరు కేలగారి అధ్యక్షత క్రింద సభచేసి బాలురచర్యను కఠినముగా ఖండించుచు తీర్మానముచేసిరి. చాలమంది అసహాయవాదులుగూడ నాతిర్మానమును బలపరిచిరి. ఆ తీర్మానమా ప్రభుత్వోద్యోగిలకు పంపబడెను.

లాహోరు మున్సిసిపాలిటీ

కమిషనరు ప్రకటనము

లాహోరు ప్రభువు కిలా విగ్రహమును తీసివేయుటను గుర్చి మున్సిసిపాలిటీవారు చేసిన తీర్మానమునకు

రాష్ట్రీయ దొరతనమునా రంగీకరించినగాని ఆవిగ్రహమును తీయరాదని నా అభిప్రాయము. ఆ సభలో సభ్యుల ధోరణిని బట్టి చూడ నటుల తీసివేసిన విమర్శ నావిగ్రహమునకు చూపబడవలసిన గౌరవము చూపబడదని తోచుచున్నది. అటుల జరిగిన నగరవాసులలో పలువురు మనస్తాపము కలుగును. ఈ కారణములచే ప్రభుత్వమువారి వుత్తరవు నచ్చువరకును సంఘమువారి తీర్మానమునందలి మొదటిభాగమును చెందవల్లగమును అమలుజరుపరాదని ఢిల్లీజనలు కమిషనరు ప్రకటించెను.

ముజఫరు నగరు సభ

ఈ సభ 17 వ తేదీని హాకిం అజ్మలుఖానుగారి అధ్యక్షత క్రింద ప్రారంభమైంది. లాలా లజపత్ రాయ్, డాక్టరు అన్నారీ, పోస్ట్ మెన్ సభకు వెల్లిరి. ప్రభుత్వోద్యోగములను మానవలెనను తీర్మానమామోదించబడెను. విజయరాఘవాచారిగారి ప్రకటనమును గూర్చి ఆ సభలో పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు మాటలాడిరి. ఆచార్యుల గారి ప్రకటనము చల్లదు. సభను నిలుప వీలులేదు. నవంబరు నాల్గవతేదీనే సభ ఢిల్లీనగరమున దారాంగంజిలో డాక్టరు అన్నారీగారి భవనమున జరుగునని చెప్పిరి.

నిడదవోలు

ప్రభుత్వోద్యోగముల తీర్మానము

16 వ తేదీని సి. ఎస్. మూర్తిగారి అధ్యక్షత క్రింద నిడదవోలులో మిక్కిలి గొప్పసభ జరిగినది. ఆ సభకు చాలమందిరైతులువచ్చిరి. చెండవంటకు నీటికష్టము విషయము నాలోచించుటకు రైతులసభ అను పేరుతో నొక సభను జరుపుటకు కలకత్తరును యితోద్యోగులు నొక సభ సేసెదరి. ఆ సభకొరకు వచ్చినరైతులందరును స్వరాజ్యసభకు వచ్చిరి. ప్రభుత్వోద్యోగములను కడలవలెనను తీర్మానము నామోదించుటకు ప్రజలతిరుతూహలులై యున్నారగాన అధికోపన్యాసములవసరము లేకుండనే తీర్మానము నామోదించిరి. వచ్చినదారిలో చాలమంది సంతకములు చేసిరి. టంగుటూరి ప్రకాశం డాక్టరు సుబ్రహ్మణ్యం గార్లు ప్రసంగించిరి. ఉద్యోగులసభలో ఏమి జరిగెనని రైతుల నడుగగా "మాతో వారేమియును ఆలోచింపలేదు కల్లు అమ్మకములో నుద్యోగులకు సహాయము చేయనివారికి నీటి నియ్యగూడదని కొంద యద్యోగులు నూచించిన మాటని జమేనా అని అడుగగా వారిని బంట్లో తులు మెడ బట్టి గొండిని యొకరు చెప్పిరి. ఇ. దుదాపతిక మేమియునులేదు. కల్లుదుకాణములు కాలవగట్లు వేలముపాటలలో సహాయము చేయని గ్రామములనుండి వచ్చినవానికి సరునియ్యగూడదని స్పష్టముగా చెప్పిరిని జలపురు రైతులు స్వరాజ్యసభలో చెప్పిరి. విదేశీబట్టలు తగులబెట్టబడెను.

నాయకులు చీరాలకు వెళ్లుట

ఆంధ్రులైన రామదాసు దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్యగారిని పట్టుకొని తిరుచనాపల్లి చెరసాలకు పంపిన విమర్శ టంగుటూరి ప్రకాశంగారును రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కార్యదర్శి డాక్టరు సుబ్రహ్మణ్యముగారును 18 వ తేదీని చీరాలకు వెల్లిరి. చీరాలపేరాల ప్రజలు ధైర్యహీనులై లొంగిపోవ సంసిద్ధులుగా నుండినను వార్తనిజమాకాదా అని పరీక్షించుటకు వారచట వెల్లిరి. వారు వెల్లి చూడగా నాయకులును ప్రజలును వెనుకటికంటె వేయి రెట్టధికమగు ధైర్యమును కలిగియుండిరి. అనాడు సాయంకాలము వారు పేరాలలో నుపసంగించిరి. పేరాలలోని బీదలకు భవనసహాయ మత్సరమని వారు తెలుసుకొని తగిన ఏర్పాటులను చేసిరి. గ్రామమును వదలుట న్యాపారము చేడిపోవుట మున్నగు కారణములవలన బీదలు చాల దురవస్థలో నున్నారు. సహాయ మత్సరమను. కాంగ్రెసు సంఘమునుండి భవనసహాయ దేశభక్త వెంటబుట్టుయ్యగారి కోరిరి. దేశభక్తుడు

ఫోర్డు నెంటు జారి గెజెటు

అక్టోబరు 18 మంగళవారము.

పబ్లికు శాఖ.

జే. సి. మాలోనీగారు మద్రాసు కలెక్టరుగాను, ప్లాంట్స్ ప్రేమనరీ నూపరిం డెంటుగాను, కర్నాటికు ప్రయివెంటు పేమన్ వరుగాను నియమింపబడిరి.

యాలకోరా బర్బు కళిలవెన్సు లేట్ గారు కృష్ణా జిల్లా అగ్రికల్చరల్ కలెక్టరుగాను మేజిస్ట్రేటుగాను నియమింపబడిరి.

ఏ. ఫాదరింగుహాముగారు నెలవునుండి రాగానే కృష్ణా జిల్లా సెషన్సు జడ్జిగా నియమింపబడిరి.

బ్యాండిమలు శాఖ.

ఇ. టి. హెచ్. ట్రీవెన్సుగారు కర్నూలు జిల్లా పోలీసు నూపరిం డెంటుగా నియమింపబడిరి.

కదబం శ్రీనివాసఅయ్యంగారు కర్నూలు జిల్లా పోలీసు నూపరిం డెంటుగానికి పెర్సనలు అసిస్టెంటుగాను, డెప్యూటీ పోలీసునూపరిం డెంటుగాను నియమింపబడిరి.

డి. యే. గ్రీనువుడుగారు బెర్హం జైలులనూపరిం డెంటుగా నియమింపబడిరి.

యల్. హెచ్. యం. ఉస్మానుగారు మద్రాస్ జిల్లా నూపరిం డెంటుగా నియమింప బడిరి.

మండేరి సుబ్రహ్మణ్య అనంతపట్నంగారు చిత్తూరు సబ్కోర్టుకు సబ్జిడ్జిగా నియమింపబడిరి.

గోమామ విల్లియంసుగారు బందరు బెంచి మేజిస్ట్రేటుగా నియమింప బడిరి. కొత్తపు శ్రీనివాసులు చెట్టిగారును, అంబడి పాడి గురుమూర్తయ్యగారును తిరుపతి బెంచి మేజిస్ట్రేటులగు నియమింపబడిరి.

స్థానిక స్వపరిపాలన శాఖ.

మేజరు ఫ్రెడెరిక్ ఫ్రాంకురాతు కారెకు రాజమండ్రి పెంటుల జైలులు మెడికలు ఆఫీసరుగా నియమింపబడిరి.

జి. అంకయ్యగారు కడపతాలూకాబోర్డు వైసుపెసి డెంటుగా నెన్నుకొనబడిరి.

నూరాసేని సూర్యప్రకాశరాయంగారు కందుకూరు తాలూకాబోర్డు సభ్యులుగు నియమింపబడిరి.

పొలదుగు వెంకట్రాయుడుగారు నరసారాపు పేట తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగా నెన్నుకొనబడిరి.

టి. బసవనగౌడుగారు రాయదుర్గం తాలూకా బోర్డు వారిచే బెర్హం జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

వేలూరు సింగరాచార్యులుగారు నెల్లూరు మ్యునిసిపలు కౌన్సిలరుగా నెన్నుకొనబడిరి.

విద్యా శాఖ

మిస్ మూరియలు కర్రకో ప్రాస్టిస్సుగారు యూజో పీయను స్కూల్ యినప్పెక్కరుగారికి శ్రీ సహాయురాలుగు నియమింపబడిరి.

యస్. జి. సెంగోదయనుగారు కృష్ణా జిల్లా యెడ్డుకే వనలు కౌన్సిలు సభ్యులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

ఓల్లవ అయ్యాసామిగారు చిత్తూరు యెడ్డుకే వనలు కౌన్సిలు సభ్యులుగా నియమింపబడిరి.

జి. వందనంగారు గుంటూరు జిల్లా యెడ్డుకే వనలు కౌన్సిలు వైసు ప్రెసిడెంటుగా యెన్నుకొనబడిరి.

మేజరు క్లైటును, అలెగ్జాండరు ఫ్రాంసిసు హంగ్స్టెటును గారును, మాధవన్ ఆరతిశీ కాండెతుగారును, రావు సాహెబు పంచానందయ్యకు, రాజగోపాలఅయ్యరుగారును మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయ సభ్యులుగు నియమింపబడిరి.

యస్. వి. వెంకటేశ్వరఅయ్యరుగారు అనంతపూరు సీ డెడు డిస్ట్రిక్ట్ కాలేజి లెక్చరరుగా నియమింపబడిరి.

జి. యల్. లాబోగారు పబ్లిక్ యిన్స్ట్రక్షన్ లెక్చరరు గారికి పెర్సనలు అసిస్టెంటుగా నియమింపబడిరి.

మిసిలేనియసు ప్రకటనలు.

యస్. కృష్ణస్వామి అయ్యరుగారు బెర్హం డివిజను యెగ్జి క్యుటివు యింజనీరుగారికి అసిస్టెంటుగు నియమింపబడిరి.

యస్. శేషాద్రి అయ్యరుగారు III సర్కిలు నూపరిం డెంటింగు యింజనీరుగారికి పెర్సనలు అసిస్టెంటుగు నియమింప బడిరి.

చీరాలకు వెల్లిను. ఉదారమగు విరాళమును చీరాలపౌరు లర్పించిరి. ప్రకాశంగారు తమచు చీరాలకు వచ్చుచుండురు. డాక్టరు సుబ్రహ్మణ్యంగారు చీరాలలోనే చాలకాలము నివసించుచు గోపాల కృష్ణయ్యగారిస్థానమున పని చేసెదరు.

భారతస్వపరిపాలనము

మజుంధారు గారి తీర్మానము

శ్రీ శ్రీ శాసనసభ సంపూర్ణ చర్చ

టి.వి. శేషగిరి అయ్యరు గారు తీర్మానముపై నిట్లు చెప్పిరి :

నేను 26 వ తేదీ నిచ్చటనుండి బయలుదేరి వెళ్లెదను. ఈ ప్రస్తుత ప్రస్తుతము నిలిపి తరువాత జరిగించిన యెడల నేనప్పుడు పర్యవేక్షించుటకు వీలుండదని సర్ విలియం విన్సెంటు గారు తెలుపుటచే నీచర్చయం దిప్పుడే పాల్గొనుచుంటిని. నేనీ విషయమున కొంతపరిశ్రమ జేసితిని గాన నీ విషయమై కొన్నిమాటలు జెప్ప ననుజ్ఞ చేయవచ్చును.

ఈ తీర్మానము నుపపాదించిన గౌరవనీయ సభ్యులు, హైందవుల విధులను గురించియు, వారి యెదుట నున్న కార్యమును కొనసాగించుటలో నాండ్లయులు సహాయము జేయవలసిన విధమును గంభీరముగ నుపన్యసించిరి. నేనా విషయములనే జెప్పవలయుననియు. నేను నోటిను నిచ్చిన సవరణలలో “ద్వంద్వపాలన” అను పదమును వదలివేసితిని. మాంటు ఫర్లూప్రభావము దుద్దేశించిన ద్వంద్వపాలన హిందూదేశమున నెచ్చటనులేదు. కేంద్రప్రభుత్వము నందున్న పరిస్థితులలో యట్టి ద్వంద్వపరిపాలన యనవచ్చుననియు. అందుచేతనే కేంద్రప్రభుత్వమున త్వరలో బాధ్యతాయుత పరిపాలనమును నెలకొల్పుటకు ప్రయత్నించవలసినదిగానియుంటిని. ప్రస్తుతమునకున్న హక్కుల వలననే మనము కొరతలుల జేయుటకు ప్రభుత్వమును బలవంత పెట్టలేమాయని యడుగవచ్చును. మనకు శవపరిక్షయందుకొంత యధికారముగలదు. మనము ప్రభుత్వమువారికి సలహానీయపచ్చును. కాని ప్రభుత్వమువారు వానిని నవలంబించవలెనను నియమము లేదు. దీనికంటే ముఖ్యమైన విషయ మింకొకటిగలదు. బాధ్యతాయుత పరిపాలనను నెలకొల్పి మంత్రులను సభికులనుండియే మిన్నుకొనినయెడల వారు ప్రజలప్రతినిధులుగా నుండుటవలన వారికి చాలలాభదాయకము. (ఈసమయమున అధ్యక్షులు వెంట పరికి వెళ్లిరి. ఉపాధ్యక్షులు ఆస్థానము నాక్రమించిరి) ఇందు వలన ప్రజలకును సభికులకును చాలయభవము గలుగును. మంత్రులకు మనయెడలతిమ విధ్యుక్తధర్మమును నిర్వహించ వలయు ననినోచును; వారు చునతో నాలోచన సత్కర్తరు. మనము ప్రజల వద్దకు జనిమన విధానమును వారికి తెలియజేయుదుము. ఇందు వలన ప్రజలకు విశేషానుభవము గలుగును. కొలదికాలములో తేజము ద్రిటిమవారిచే వాగ్దత్తము జేయబడిన స్థానికస్వపరిపాలనమును బాండునీటికి రాగలదు. ఈ విషయమును గురించి ఇంకను చర్చింప నవసరములేదు; ఈ తీర్మానమునకు లేబడిన కొన్ని అభ్యంతరములకు సమాధానము జెప్ప ప్రయత్నించెదను. ఇప్పుడే బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వమును నిర్వహించుటకు దగిన స్థితిలో దేశము లేదని జెప్పబడినది. రాజప్రతినిధిగా ప్రస్తుతి విధాన మింకను సరిగ పరీక్షింపబడలేదని తెలిసిరి. ఈ ప్రశ్నలకు సమాధానము జెప్పట నావిధి. ఈసంస్కరణములను ప్రవేశపెట్టక పూర్వము ఈవిషయమునుగూర్చి యాలోచించిన వారందఱును కేంద్రప్రభుత్వమున బాధ్యతాయుత పరిపాలనమును ప్రవేశపెట్టవలయునని, మాంటు గుగారిని మెయ్యుఫర్లూప్రభువుగారిని గూడకొరి. కేంద్రప్రభుత్వములోను ఇతర చోట్లను హైందవ కార్యనిర్వాహక సభ్యులు తమవిధులను జక్రగ నిర్వహించుటచే వారట్లుగారి. రాష్ట్రీయ శాసన సభ్యులను భారతీయ శాసనసభ్యులను బాగుగ పని జేయుచుండుటచే వారట్లుగారిరి. హైందవ సంస్థానములయందు భారతీయములు గొప్ప గొప్ప యాద్యోగములలోనుండి ఆండ్లయులలో సరిసమాన ప్రతిభగల వారమని రుజువుచేసియుండుటచే వారట్లుగారిరి. వైవిధ్యములు తార్కాణముగ గొని వారు కేంద్రప్రభుత్వమున బాధ్యతాయుత పరిపాలనమును నెలకొల్పవలయునని గోరి. ప్రభుత్వమువారనుమానము చున్నారు; ప్రభుత్వమువారు శుద్ధహైందవమును గన్నరుచున్నారు. నేనొక సంగతి నడిగెదను. గతసమావేశమునందు మియొక్కభయములను పోగొట్టునట్లును, మీ అనుమానము తగ్గునట్లును ప్రవర్తించలేదా?

ముఖ్యమైనసంగతి సామర్థ్యమును జూపించుటగాను. గత సమావేశమునందు యేమేమైన తక్కువ బనిచేసితిమా యను విష

యమును గురించి యాలోచింప వలయును. మెయ్యుఫర్లూప్రభువు గారు, గతసమావేశమున మే మొనర్చిన కార్యములను మిక్కిలి శ్లాఘించిరి: మావిధులయం దెక్కువ యనుభవముగలవారు (అభ్యక్షులు) మే మొనర్చిన కార్యములను చాల గొనియాడిరి.

హైందవ, ఆండ్లయ ప్రతికలన్నియు మే మొనర్చిన కార్యములకు సంతోషమును జూపినవి. ఇవి మేమిదివరకు నుండియు వెంటనే గావలసిన యడుగుచున్న బాధ్యతాయుత స్వ పరిపాలనకు తార్కాణములు గావా? గత సమావేశమునందు మీరుజూచినదానినిబట్టి మేము బాధ్యతాయుత పరిపాలన కన్పట్టవలసి దలచెదరా? ఇదియే నిజమగు ప్రశ్న. ప్రస్తుతము క్రిస్తిసామర్థ్యములను జూపిరా యను ప్రశ్న గాదు. మేమేవిషయములో నయినను వెనుకబడియుంటిమా, ఇంకను మాకు ఎక్కువ బాధ్యతాయుత పరిపాలన నిచ్చుటకు వీలులేదని తలచెదరా.

దేశ మందంతటను కేంద్ర ప్రభుత్వమునందు బాధ్యతాయుత పరిపాలన నెలకొల్పవలయునని యడుగుచున్నారు. చాలమంది మితవాత ప్రతినిధులు రాజప్రతినిధిగారిని సంబోధించి ఈ విషయము తేటతెల్లముగ వారికి నివేదించిరి. మితవాద సంఘము నందు ప్రభుత్వమువారి కెక్కువ నమ్మకము గలదని మనకు తెలుసును. మితవాద ప్రతినిధుల సలహాలయెడల గూడ వారు నిరాదరణ జూపినచో, ఈ దేశమందెంతి సలహాలను గూడ నమ్ముటకు వీలులేదని దలచుచున్నా రని యుచున్నవలయును.

మిర్రేవిధముగా వెంటనేగాని, సాధ్యమైనంత త్వరలో గాని ద్వంద్వ పరిపాలనను ప్రవేశపెట్టుట జూచెద రని యడుగ వచ్చును. అవును. ఇది క్లిష్టసమస్యయే. ఇది చాలముఖ్య మగు విషయము. దీనిని మూడువిధములుగా పరిష్కరింపవచ్చును. ఈ సభను ఎత్తివేసి మరొకసభను ఎన్నుకొనవలెను. ఆ సభ వారేమంత్రుల నెన్నుకొనవలెను. చాలమందిసభ్యులలో నీవిషయమై యాలోచించి తరువాత నేనీ యభిప్రాయమును వదులుకొంటిని. ఇదివరకే ఎన్నికలలో చాల కష్టముల ననుభవించితిని. మరల ఎన్నికలను పెట్టగూడదని వారు నడిచిరి. ప్రస్తుత పరిస్థితులయందు నేనీ పద్ధతినగుంచి ఈ సభలో పట్టుదల జూపుట న్యాయముగాదు. రెండవ యుపాయ మేమనగా, భాగీలు వచ్చి నపుడెల్ల వానిని బాధ్యతాయుతమంత్రుల యధికముననుంచవలెను. దీనిని సాగించుటలో కష్టములేదు. భాగీ వచ్చినపుడెల్ల ఈసభకు బాధ్యతావంత్రి కా యధికార మి యవలెను. మూడవ యుపాయ మింకొకటిగలదు. కార్యనిర్వాహకసభలోని హైందవసభ్యులు తమ హక్కులను వదలుకొని కాననసభకు వామ్యులైయుండవలయును. వారు ప్రజలయెద్దకు జని వారిచే నెన్నుకొనబడవలయును ఈసలహా నామి త్రులకు రుచింపక పోవచ్చును కాని, ప్రజలట్లు కోరుచున్నారు. దానిని వదలిపెట్టుట మంచిదికాదు. ఈసలహా చాల దూరము పోవుట యని మీరనుకొనవచ్చును. కాని దానిని మీ యెదుటనుంచితని. మీరెట్లుజేసిన నట్లుజేయుదు. నా గౌరవనీయ స్నేహితుడగు డాక్టరు సుబ్రహ్మణ్యగారు ఎన్నికదారుల వద్దకు జనియెడల వారిచే నెన్నుకొనవచ్చుట లో వారి కేమియు కష్టము లేదు. వారును శక్యమయినట్లెన్నుకొనబడి ఈ సభలో ప్రవేశించినపుడు వారి కెక్కువ పట్టుయుండును. ఈసభలోని వారందరు వారిభారమును పోల్గొనెదరు. అందుచే వారిభారము తగ్గును. సాఫీగా రిచ్చటలేదు. వారుండిన యెడల వారికి గూడ నీ సలహా నేయిచ్చియుండును.

కాలవ్యవధిలేదు. నేను జెప్పదానిని తుట్టకరించి జెప్పెదను. ఇది సంపూర్ణముగ నందరి చేతను నామోదింపబడునను భ్రమ నాకు లేదు. ముఖ్యముగా మనము రెండు కక్షలవారిని గురించి విచారించవలయును. ఆంధ్రక వైపున ఈ దేశములో అతివాదులును రెండవవైపున ఆంధ్రదేశములోని అభివృద్ధివిముఖులును గలరు. ఈ దేశములోని యతివాదులను గురించి ఒక సంగతి జిప్సకలను. దేశములో బాధ్యతాయుత పరిపాలన నెలకొల్పుటకు క్రిష్ణముగ నిష్కల్మష హృదయముతో బనిచేసి వారు తెలుపుచున్న కొన్ని సమస్యలను పరిష్కరించిన యెడల, ఇంతవరకును ఏ పక్షమునకును తేరక

జరుగుచున్న విషయములను జూచుచున్నవారు ప్రభుత్వపక్షమును జేరుదురు.

ఎస్. ఎం. సమర్థాగారు:— వారతీవాదులు కారు.

టి. వి. శేషగిరియ్యరు గారు:— నా స్నేహితునకు అతి వాది యనగా నేమియో కొద్దిగా తెలిసి యుండవచ్చును. ప్రస్తుతము ప్రజలు ప్రభుత్వముతో తోడ్పడుట లేదు గాన అతివాదులని పిలువబడుచుండిరి. కేంద్ర ప్రభుత్వమున బాధ్యతాయుత పరిపాలన నెలకొల్పి, ప్రజల నాందోళనపరుచుచున్న సమస్యలను పరిష్కరించిన యెడల చాలమంది ప్రజలు ప్రభుత్వపక్షమును జేరుదురు. ఈసభలోనుండి ప్రతిసభ్యుడును, అసహాయోద్యమావలంబకుల నందరును ఇందులోనికి వచ్చునట్లు పిలువబడినవలెను. ఆందుచే, కేంద్ర ప్రభుత్వమున బాధ్యతాయుత పరిపాలనమును నెలకొల్పవలెనని ప్రభుత్వము వారిని గోరుచున్నాను. ఇట్లు జేసినయెడల చాలమంది అసహాయోద్యమావలంబకులు ప్రభుత్వమునకు సహాయము జేయుటకు వచ్చెదరు. నా స్నేహితుడగు సమర్థాగారు తా మెక్కువ మాత్రమే ఈదేశ పరిపాలనమును జేయుగలవని దలచుచున్నట్లున్నది కాని నేనీ సభయందు చున్నంతవరకును ప్రతి అసహాయోద్యమావలంబకులను ఈ సభకు వచ్చుటకు పిలువనట్లు జేయుటకు ప్రయత్నించెదను.

ఇక నాండ్లదేశములోని యభివృద్ధివిముఖులను గురించి విచారించవచ్చును. ఈ యువయువకు వ్రైపుగాను నుహ్మాయువంశేన సమస్య సంధర్మమున జెప్పవలసివచ్చి వీరికిరి వర్తించును. వ్రైపుగాను ఒక రిటైరుడు ఇంజనీయరు గురించి చెప్పుచు నాయుంజనీయరు దేశమునుండి పరిష్కరములకు పూర్వము వెల్లిపోయెననియు ఈ పరిష్కరములలో దేశములో జరిగినమాపు లాతనికి తెలియననియు అందుచే నీ విషయమునుగూర్చి మాటలాడుట కతని కిదికారము లేదనియు జెప్పెను. ప్రభుత్వమువారిని ప్రజల యభిప్రాయములకు లొంగవలదనిజెప్పు చాలమంది అభివృద్ధి విముఖుల కీమాటలే వర్తించును. వీరిదేశమునకు వచ్చి ఈ దేశములోని పరిస్థితులను జూచినయెడల ప్రజల కోరికలను దీర్చకపోయినయెడల లాభములేదని వారికి తెలిసినవచ్చును. మనము పార్లమెంటు సభ్యులువారిని ఆహ్వానింప జూచుచున్నాము. ఆసమయమున వీరికిగూడ ఇక్కడసంగతులను జూచుటకుగాను ప్రయాణపుఖర్చుల సువితముగా నిచ్చుటకు ఆర్థిక సభ్యు దేర్పాటుజేయగలవని నెచ్చెదను. వారిచ్చుటకువచ్చిన యెడల నేనానాయకుని కోరికమీద మనము పట్టిమోడ్చి సరిహద్దులకు పంపిన వారెటుల తృప్తులైగో వారుగూడ నట్లే తృప్తులై వెళ్లెదరు.

(అధ్యక్షులు తిరిగి తమ ఆసన వలంకరించిరి)

అయ్యా ఇంకొక్క మాటతో ముగించెదను. డోనింగు వీధిలో “ఆలస్యమైపోయింది” అనుపదములు వ్రాసియుండునని ఒక ఆండ్లయకవి జెప్పియున్నాను. వివిధ సమస్యలను గురించి ఉపన్యసించుచు ౪౯ జానీసియును గారుగూడ నిట్లే జెప్పిరి. హిందూ దేశ వ్యవహారములను జూచు రాజనీతిజ్ఞులను గురించి జెప్పచు “ఆలస్యమైపోయింది” అను పదమునే పార్లమెంటు భవనము మీద వ్రాసియున్నదని చెప్పుకొనవని దలచెదను. ఆంధ్రదేశము క్లిష్టసమస్యల నెదుర్కొనవలసియున్నది. అధికార, అధికార ఆండ్లయులందరును భారతీయుల ఆశయములతో సామరూపి జూపుచు వెంటనే ఆంధ్రప్రభుత్వమువారిని భారతీయులనుగూడ సమానముగ జూడవలెనని కోరికపోయినయెడల పరిస్థితులు మిక్కిలి విషమములగును. విధిండు సంవత్సరమున నేనుకొనిన గుణపాతమును విశోషియములు భారతదేశము విషయమున మరచిపోని దలచెదను. ఆగుణపాత మేమనగా: సకాలమున క్రమవిధ్య దీనుకొనక పోయినయెడల పరిస్థితులు అశాంతము దప్పిపోవును. ఇంతవరకును అసలు తీర్మానమును గురించయే మాటలాడితిని. ఇప్పుడు నావరణ నుపపాదించు చున్నాను! ఈనవరణ నుపపాదించుటలో నింకొక యుపన్యాసము నీయను. నేను జెప్పవలసిన దంతయు ప్రభు తీర్మానము మీదనే జెప్పితిని. మీయనుష్ఠితో నేను నానవరణ నుపపాదించెదను.

అభ్యక్షులు:— ప్రభు తీర్మానమునకును సవరణకును చాలభేదముగలదని తలచెదను. వానిలో ఒకవిచారణ సంఘము నేర్పాటు జేయవలెనను దానిని ప్రస్తుతము చర్చించుదము, ఆ గ్నిహోత్రుగా ముట్టాడెదరు.

కాని సవరణల నాలోచించుటకు పూర్వముప్రభు తీర్మానమును గురించి చర్చించుట మంచి దనుకొనెదను.

విచారములు

విద్యార్థుల సంధిరాయ బారములు

విద్యార్థుల సంధిరాయ ఆపివేయటం వలన, సమస్యలు కనిపించినవి గాని యభిప్రాయములు ప్రబలమైనవి కనుకను వ్యాపించినవి. కాని యవి నిరాధారములైనవి. సభ మరల నడిచి కాలములోనే సమావేశమగును.

ఇప్పుడు సంధిమార్గము చక్కబడి, వివాదాలములేని, కార్యక్రమ మంతయు నేర్పడియున్నది. ముఖ్యముగ వివాదాలముగ నున్నది. విద్యార్థుల అర్హతను గాక, విద్యార్థులందు సంఘభావన యున్నది. అవి కుదురునట్లే, విద్యార్థుల ప్రభుత్వ మెట్లుండవలెనో మోచించుకొనవలెను.

అందుచేతనే సిస్ట్రీను విద్యార్థులకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు సర్ జేమ్స్ క్రెయిగు గారు అల్పస్థులగుటచే ముందుగా గమనియముగ నున్నది.

సంధిసమావేశము నాపివేయుటకు కానియు బాధ్యులు కార్యక్రమములో మునిగియుండుటచేతనే యుండినది. అదియును ఆపివేయబడినది. ఇందువల్లనే సంధిసభ ఆపివేయబడినది అధికారులుగూడ ప్రకటించిరి.

అల్పస్థుల విషయము.

సిస్ట్రీనులు యూనియన్లను ప్రదేశములలోనుండి మార్చి గురువారము తుపాకులను నిర్ధమముగ మార్చి యున్నారు. ఇట్లుండకుండ బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు యేమియు చేయవలెననుటచే అల్పస్థులను నాలంటిరు సైన్యమును పునః నిర్మించుటకు తీర్మానింపబడినది తెల్పబడుచున్నది.

అల్పస్థుల మంత్రయగు సర్ జేమ్స్ క్రెయిగు సిస్ట్రీను విద్యార్థులకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు, ఆరు అల్పస్థుల చేతులను ఒకటిగా నుండుననియు, అల్పస్థులకు కావలసినది, ప్రత్యేకముగ నుండి, వారి విషయములు వారు చక్కపెట్టుకొనుట యోగ్యమై యున్నది.

వామింగుటను సభ

ఈసభకు బ్రిటిషులకు పునః బాధ్యులు, బాధ్యులు, బాధ్యుల గారలను, కనడాపక్షమున సర్ బాధ్యులుగారును, ఆస్ట్రేలియాపక్షమున సెనెటరు పియర్సుగారును, న్యూజీలాండు లెక్కన సర్ బాను సాల్వెండుగారును, ఇండియాలోను కృత్రిమముగ ప్రతినిధులుగ వెళ్ళెదరు.

జైనలు స్వల్పముగ కార్యంతరములచే ఆహ్వానమున కియ్యకొనకబోవుటచేత దక్షిణాఫ్రికా ప్రాతినిధ్యముండదు.

విద్యార్థుల సంధిసభ మరల అక్టోబరు 30 వ తేదీ ప్రారంభమగునని తెలియుచున్నది.

అఖిల భారతీయ విశ్వవిద్యార్థుల సంఘము యొక్క (సీ ఆల్-యండియా కన్ఫెరెన్స్ ఆఫ్ విశ్వవిద్యార్థుల) తేదీ

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ పంచమ వార్షిక సభ.

మొర్రాశ్రీ కొండపల్లి పీఠాధికారులు గారియొక్కయు;

విశ్వవిద్యాలయ పంచమ వార్షిక సభ

బారిష్టరు టంగుటూరి ప్రకాశము పంతులుగారి యొక్కయు అధ్యక్షతల క్రింద ఆనంతపురము జిల్లా హిందూపురములో 23-10-1921 వ తేదీ ఆదివారము జరుగును.

దేశీయ పరిశ్రమార్థరణము గూర్చిన యనేక తీర్మానములపై తీవ్రచర్చ జరుగును. అందును దయచేయ ప్రార్థనలు.

బెల్లముకొండ సాపాచార్యులు,

గౌ. ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుడు.

నిర్వహణకు తయారుచేయబడిన కౌశ్రియ బోధనములు.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీలో దొరకును.

తెలుగు భాషయందు గాని, ఇంగ్లీషు భాషయందు గాని

కాబులగా ఉచితముగా పంపబడును.

మేనేజరు, ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ,

19, హరిస్ రోడ్, మాంటురోడ్ - మదరాసు.

మామలాల స్వయము

దేవధారుగారు

మలబారు సహాయనిధికి భవనసహాయము గోరుచు నొం బాయించుచు జి. కే. దేవధారుగారు ప్రకటించిరి.

సర్ విలియం విన్సెంటుగారు

మామలాల స్వయము నామగూర్చి 19 వ తేదీని కల్లికోట చేరి.

శిక్షలవివరము

12 వ తేదీవరకు 1386 గురిని సెషన్సుకోర్టు విచారణకు పంపిరి. 2024 గురికి ఛెరెండేంట్లు 9 గురికి ఛెరె 20 నెలలు, 182 8కి ఛెరె 18 నెలలు 157 గురికి ఛెరె ఏడు 29 గురికి ఛెరె 9 నెలలు, 48 గురికి ఛెరె అటూ నెలలు, ఒకనికి 4 నెలలు, ముగ్గురికి ఛెరె మూడు నెలలు, ఇద్దరికి ఛెరె రెండు నెలలు, ఒకనికి ఛెరె నెలల వకనికి ఛెరె ఒకటి విధించిరి. 39 గురిని వదిలివేసిరి. మొత్తము 3, 815 మంది ఆనియండియా దొరకసముదాయ మలబారు సెస్సాని లెంతని పంపెను.

దోషిమలు

16 వ తేదీని సాయంత్రము 4 గంటలపుడు మామలాల సెషన్సులు మొత్తము తుపాకులను కల్పిరి. సీట్లకోయతాంతులు మన్నాను ఖాటుకు పడమట 8 మైళ్ల దూరమున నొకమంజెను విరుగ గొట్టించెను. కునహమదాహాజీ యింకను పండికాడుగానే యున్నాడు. నిల్లికట్టు పంతులను పగులగొట్టిరి. మంజేరినేను మామలా లెడిరించిరి. మామలాలిద్దరు హతులైరి కొట్టకాలు మామలాగుంపు మామలాలముకు వాయ వ్యమున 5 మైళ్ల దూరమున పురకమలు ముని యొద్దనున్నది. చినుక చినుకలములు ఎడవానా వండులకు పోయెను.

విచారణ

ఆలీ మసలీరు మున్నగు వారికేను మరల విచారణ జరిగినది. డిప్టీ సాఫర్నెంటు అమ్మగారి క్రాసుపరీక్ష జరిగినది. పిమ్మట యిన్ స్పెక్టరు నలనాయకు సబు యిన్ స్పెక్టరు గోవింద నంబియారు కున్సి పక్కారు. హెడు కనిస్టేబు మాధవ మీసను గార్లక్రాసు పరీక్ష జరిగినది.

19 వ తేదీని కల్లుడు కాణమున తగులజెట్టిని 15 గురు మామలాలిదా తేబడినకేను విచారణ జరిగినది.

మహాజనసభ

మహాజనసభవారి సాంవత్సరికసభ నిన్న సాయంత్రము సభాభవనమున జరిగెను. చాలమంది సభ్యులు సభకువచ్చిరి. కన్వేనియెంట్ గా సభాధిపత్యము వహించెను.

కొంతసేపు సభ్యులు చర్చించి రిపోర్టును అంగీకరించిరి.

రిపోర్టుకొన్ని సంగతులను క్రింద తెలుపుచుంటిమి. ఈసంగతులకు సభ్యుల జేపించిరి:—

సంవత్సరారంభముందు 816 సభ్యులుండిరి. వారిలో 56 గురు పొరుగుగారివారు. 34 గురు మామలాలి. 823 మంది క్రొత్త గవేరి. ఏడాదిలో 9 గురు సభ్యులు చనిపోయిరి. సంవత్సరారంభమునకు 596 గురు సభ్యులుండిరి. వారిలో 58 పొరుగుగారివారు. మరణించిన వారు కల్లుడు జెట్టి, పండిత గోపాలాచార్యులు.

చాలమంది సభ్యులు చేరినను సభలుమాత్రము యెక్కువ కాలేదు. తిరిగివచ్చి మందిరక సభలను ఆపుదలచేయ వెలసినవచ్చుచుండెను. జరిగిన సభలకైన జనము తక్కువమందియే వచ్చుచుండిరి. బిల్లుల విషయమై విచారించుట కేర్పడిన ప్రత్యేకసంఘములవారు రిపోర్టులను పంపలేకపోయిరి. పార్లమెంటు సభలలో పాంచాల వ్యవహారములను గురించి జరిగినవి విషయమై ప్రజలసోపమును ప్రకటించు నిమిత్తము నలుగురి సమావేశపరచుటకై చేసిన యత్నములు ఫలప్రదములు కాలేదు. మహాజనసభ చాల ప్రాచీనమైనది. అందు కలిసి తమ తమ యభిప్రాయములను ప్రకటించుటకు పిలుకలదు కాని సభ్యుల యలసత్వము వలన నిది సాధ్యపడుటలేదు.

ఎడమకమ్మిటివారి సేపారులను సభవారు ఆహ్వానించిరి

క్రిందివారిని ఎన్నుకొనిరి:— అధ్యక్షుడు: ఎన్ శ్రీనివాస అయ్యంగారు. వైసు ప్రెసిడెంటు: టి. వి. గోపాలసామి మొదలియారు, విద్యకర్తలు, కార్యదర్శులు: ఇ ఎల్. అయ్యరు, వేంకటరత్నము నాయుడు.

వాతావరణ నిధి

1921 సం॥ అక్టోబరు 20-వ తేదీ గురువారము

తర్జుమానుఖ్య కారములు	గత 24 గంటలలో అర్జునగోష్ఠి	గత 24 గంటలలో అర్జునగోష్ఠి	గత 24 గంటలలో వర్షము	గత 24 గంటలలో వర్షము	గత 24 గంటలలో వర్షము
గోపాలపురము	88.5	74.3	...	89.67	87.27
విశాఖపట్టణము	86.2	77.0	...	29.88	29.86
కాకినాడ	85.8	75.6	...	86.85	28.38
బందరు	87.8	75.2	...	49.68	30.08
గుంటూరు	8.8	78.8	...	28.54	28.54
నెల్లూరు	88.6	74.8	...	26.72	17.86
మద్రాసు	87.2	74.0	0.06	18.86	28.86
హైదరాబాదు	85.1	67.5	...	24.96	28.54
ఆనంతపురము	89.8	69.6	...	28.40	20.59
బళ్లారి	89.8	70.2	...	28.08	16.42
కర్నూలు	80.1	71.8	...	16.88	28.86
కడప	91.0	71.8	...	88.68	24.81
రెంగుళూరు	82.7	60.2	...	80.49	28.56
గోయంబట్టూరు	88.0	72.8	...	11.02	18.80
కల్లూరు	89.5	75.4	...	86.16	18.80
తీలము	87.8	68.8	...	41.22	31.77

బొంబాయి, మైసూరు, ఉత్తర మలబారులలో వాయు భారము కొద్దిగ పెచ్చెను. తక్కినవోట్ల కొద్దిగ తగ్గెను. ప్రతివోటను, అది యెక్కువ నున్నది. చాలవోట్ల వేడి మారలేదు. మలబారు సర్కారులలో మధ్యమెట్లము మామూలుగ నున్నవి. దక్కను, పశ్చిమమండలములు, సర్కారులలో పగటివేడి తక్కువ. తక్కినవోట్ల కొంచెముయెక్కువ. తూర్పుతీరము మలబారులలో రాత్రివేడి, మామూలుగ నున్నది. తక్కినవోట్ల తక్కువ వాయువునందు శీతతక్కువ మబ్బులులేవు. ఉన్నవోట్ల తక్కువ దక్షిణాదిని నాలుగు చినుకులు పడినవి.

కాలమాసము నిలుకడగలేదు.

ఎల్. ఆర్. యు. సామ్రాజ్య.

వాతావరణ కౌశ్రియము.

మాధవరం ఫిర్యాదు మహాజనసభ. — ఈ మహాజనసభ 25-10-21 తేదీ మధ్యాహ్నం 2 గంటలకు మర్రాశ్రీ మునిసి. ఉమరు ఆలీసాగారి అధ్యక్షతక్రింద తెలికచర్ల గ్రామములో సమావేశమగును. తత్సభకు శ్రీమతిమాంగటి అన్నపూర్ణాదేవి, శ్రీ. యుతులు. కందుల పీఠరాఘవస్వామి, గుప్తగారు మున్నగు ప్రముఖులు విచ్చేయుదురు. కాన తాలూకా వాసులును తదితరులు సగు మహాశయు లెల్లరు స్వదేశ వస్త్రములను ధరించిరే. సభకు విచ్చేయ ప్రార్థితులు. మాధవరం ఫిర్యాదు సంఘము గూడ తత్సభయందు ఏర్పాటు చేయబడును. కాననదరు ఫిర్యాదులోని గ్రామసంఘముల సభ్యులెల్లరు సభకు తప్పక విచ్చేయ ప్రార్థితులు. తెలికచర్ల గ్రామము తాడేపల్లిగూడెం రైలుస్టేషనుకు 10 మైళ్లలో నున్నది. స్టేషను వద్ద ఉచితముగా బండ్లున్న తెలికచర్లలో భోజనాది సౌకర్యములను ఏర్పాటు చేయబడినవి అవి కార్యదర్శులు తెల్పుచున్నాడు.

ప్రతికంధుడును చదువదగిన గ్రంథములు

(1) ఆంగ్లేయ సామ్రాజ్యచరిత్ర ము:— ప్రపంచములో పాతకభాషమును ఆంగ్లేయము లెట్లు సంపాదించిరో తెలుపు గ్రంథము రూ. 1-4-0. (8207)

(2) అగ్ని శాస్త్రము:— నాన శతమున దగ్గరదాద అధికముగ నుండుటకు కారణముల తెలుపుచు విశ్వవిద్య మధ్యస్థి యగుటకు మార్గముల నూచించు గ్రంథము రూ. 1-4-0. ఈ రెండు పుస్తకము లేక కాలమున కొనువారికి పోస్టు ఖర్చు లుండవు. వలయువారు గ్రంథకర్త యగు మోమిడిపూడి వెంకటరంగయ్య, ఎం. వ. చక్రవర్తిపాస్వాలు, మహారాజాగారి కాలేజీ, విజయనగరం అని వ్రాయవలెను.

వ్యవసాయము

ఎరువులు

[దరిశి చెంచయ్య బి. ఎస్. సి. గారు]

మొక్కలకును నేలలకును గల సంబంధము.

మొక్కలబూడిద పరిశీలనగా 18 మూలద్రవ్యములు కనబడును. కాని అవన్నియు మొక్కలకు ముఖ్యమైనవి కావు. వానిలో ఎనిమిదిమాత్రమే ఆత్మంతావశ్యకమైనవి. అవి తగినంతగా నేలలో లేనియెడల సస్యములు బాగుగ పెరుగవు. అవే వనగా:

- 1. నత్రజని: ఇది కొన్ని సస్యములకు నత్రతముగాను, మరి కొన్నిటికి అమోనియా రూపముగాను యుండవలెను.
2. స్ఫురము: నీటిలోకరగడి స్ఫురత రూపముగా యుండవలెను.
3. పొటాసియము: దీనిలవణములన్నియు నీటిలోకరగను.
4. ఖటికము:- నత్రతము, స్ఫురతము, కర్పనితము, గంధకతపు రూపములుగా యుండవలెను; లేనియెడల నీటిలోకరగవు.
5. మగ్నము: కర్పనితముగా యుండవలెను.
6. హరినము: పొటాసియము లేక సోడియముతో నేర్పడిన హరినముగా యుండవలెను.
7. శైలము: నీటిలోకరగడి శైలితముగా యుండవలెను.
8. లోహము: లోహికామ్లముగా యుండవలెను.

మిగిలిన పది మూలద్రవ్యములు, మొక్కలలో కనబడినను, మొక్కలకు ముఖ్యవశ్యకమైనవి కావు. శైలము విషయములో, సస్యములకు ముఖ్యము కాదనియు, వృక్షహార పదార్థములలో చేరినది కాదనియు, కాని సస్యముల భౌతిక నిర్మాణమునకు అనుకూలపడుననియు తెలియవచ్చుచున్నది. మైని ఎనిమిది మూలద్రవ్యములలో మొదటి నాలుగును, ఇనుమును సస్యముల జీవితమునకు ముఖ్యవశ్యకము. వీటిలో ఏది కొదవగా యుండినను పంటలకు నష్టము కలుగును. సస్యములకు కావలసిన లోహము ఆకస్వల్పము. కాని నేలలో అది ఎంతయోకలదు. నత్రజని, స్ఫురము, పొటాసియము, నేలలో తగినంత లేదు. ఖటికము, సాధారణముగా, సస్యములయాహారమునకు కావలసినంత అన్ని నేలలోను యున్నది. కాని నేల భౌతిక నిర్మాణమున బాగు పడచుటకును నేలలోని సాధ్యాహారమును సిద్ధాహారముగా మార్చుటకును నేలకు సున్నము వేయుట మంచిది.

నేలలందుండి మొత్తపు వృక్షహారములకును లభ్యపడేది యాహారమునకును గలభేదము. ఒక నేలలో పొటాసియముగాని, స్ఫురముగాని సస్యములకు కొంతగా యున్నదనియెడల, ఆవస్తువులు ఆ తివ్య ల్పముగాయున్నవని తలంచు గూడదు. సస్యములకు లభ్యపడే మొత్తము చాలతక్కువ. నేలయందుండిదంతయు లభ్యపడదు. అమెరికాసంయుక్త రాష్ట్రములలో ఫవరైమైట్టిము కానట్టియు 49 నేలలను పరిశీలనగా ఒక ఎకరా విస్తీర్ణములో 9 అంగుళముల లోతువరకు గల మట్టిలో సరాసరి

నత్రజని—3,054 పౌండులు
స్ఫురతము—4,219 ,,
పొటాష్—16,317 ,,

ఉండెను. వై మొత్తములు వందలకొలది పంటలకు సరిపోగలదు. కాబట్టి కృషికుడు సాధారణముగా చేయవలసినదేమన, ఆయాహారపదార్థములు సస్యములకు లభించునట్లు ప్రయత్నములు చేయవలయును; కాని వానిని ఎచ్చటనో కొని తెచ్చి చేర్చకూడదు.

ఒక ఉదాహరణము—నత్రజని

ఒక ఎకరా నేలను తొమ్మిది అంగుళముల లోతువరకు త్రవ్వి తీసుట్టిని తూనిక వేసినయెడల సుమారు 3,000,000 రతులుండును. వెయ్యిపాళ్లలో రెండుభాగములు నత్రజని యుండినయెడల, మైమట్టిలో 6000 రతుల నత్రజనియుండును. ఒక్కొక్క ఎకరపు నేలలోని సస్యములలో సాధారణముగా ఎంత నత్రజని యుండునగా,
నత్రజని
ఒక ఎకరా అనుములు - వాటిచెట్లలో సరా 99 రతులు
,, ,, ఉర్లగడ్డలు-6 టన్నులు, వాటిచెట్లలో సరా 67 ,,
,, ,, యవలు-2000రతులు, వాటిగడ్డలో సరా 47 ,,
,, ,, గోధుమలు-1500రతులు, వాటిగడ్డలో సరా 45 ,,

ఒక ఎకరములో 6000 రతుల నత్రజనియున్నప్పుడు 130 ఎకరములలో గోధుమలకును, 90 పంటల ఉర్లగడ్డలకును సరిపడునని

తలంచవచ్చును. ఆలాగు జరుగదు. బహుశా, అయిదారు పంటలైనను తేంపులేకుండా, ఎరువుతోలక వైరుచేసినయెడల లాభకారిగా యుండును.

స్వల్పముగా లభించుట

వై విషయమునుబట్టియు, అనుభవమును బట్టియు ఆలోచించగా, నేలలోయుండెడి నత్రజనిలో ఆకస్వల్పముగా సస్యములు వినియోగించగలవనియు, పరంపరగా పంటలు పండించుటకు నత్రజనిగలఎరువు ఆవశ్యకమనియు తీర్మానించుకొనవలయును వివరణము

మొక్కలకును నేలలకును గల సంబంధము మాత్రమే వివరికముగా యుండును. ఏలన,

- 1. ద్రావణీయస్థితిలో యుండెడి ఆహారపదార్థములను మాత్రమే మొక్కలు పీల్చుకొనును.
2. నీటిలోగాని, ఆమ్లము కలిపిన నీటిలోగాని, చేళ్లలోని రసములోగాని, నేలలో నుండెడి వృక్షహారపదార్థము లనేకములు కరగవు.
3. కాబట్టి ఆహారపదార్థమును కొంచెముగా తీసికొనవలెనని కోరినను, ఎంతో నీటిని పీల్చుకొనవలెను.
4. అనేక సస్యములు నేలమీద చాలకాల ముండవు; కాబట్టి ఆ స్వల్పకాలములోనే ఆవశ్యకమైన ఆహారమును పీల్చుకొనవలెను.
5. చేళ్లకు సమీపములో నుండెడి ఆహారమునుమాత్రమే పీల్చుకొనగలవు. కాన, నేలలో నుండెడి యాహారపదార్థములలో గొప్పభాగము చేళ్లకు దూరముగ నుండుటచేత వినియోగపడజాలదు.

సాధ్యాహారమును సిద్ధాహారముగా

మార్చుటకు మార్గములు

నేలలో నుండెడి వృక్షహారపదార్థములలో ఖటికనత్రతము ముఖ్యమైనవాటిలో నొకటి. దానిలో మూడుమూలద్రవ్యములుండును.- ఖటికము, నత్రజని, ఆమ్లజని. ఇవి మూడును యావధిముగా లభ్యపడును. నేలలో నుండెడి సున్నపు రాళ్లలోనుండి ఖటికము లభించును; తుట్టుయందెడి నేర్పియపదార్థము నుండి నత్రజని లభించును; గాలిలో నుండి ఆమ్లజని వారకును.

సాగు చేయుట

ఖటికనత్రతము నేలలో ఏర్పడవలెనని కోరినయెడల నేలను బాగుగ సాగుచేయవలయును. దున్నుటచేత నేల గుల్లబాటి, గాలి ప్రవేశించును. అంటు నేలలో నుండెడి నూత్మజీవులు చీకపోవు యందెడి నేర్పియ పదార్థములలో ఆమ్లజని వినియోగించి ఖటికనత్రతమును తయారుచేయును.

కొన్ని నేలలకు నత్రజని గల ఎరువులను వేయుట లాభకరము; మరొకన్నిటిని బాగుగ సాగుబడి చేసిన చాలును. ఏయే నేలలకు ఏ పద్ధతి మంచిదైనది అనుభవమువలన తెలిసికొనవలెను.

సాగు సాగుచేయుటవలన, నేల భౌతిక గుణములు అనుకూలముగా మారును. అందువలన నత్రతము ఏర్పడుటచేత, నేలలో ఆవశ్యకమైన యాహారపదార్థము లన్ని కలయు, వాటిని సస్యములకు లభించునట్లు చేయవలసినదనియు తీర్మానించుకొనవలసి యున్నది ఎత్కువగా సాగుచేయుటవలననే, నేలలోని నత్రజని ఎంతయో ఏర్పడును. అందువలన ఒకహని కలుగవచ్చును. నత్రజని అధికముగా నున్న నేలలో సస్యములు అధికముగా పెరిగి గింజలు ఏర్పడక పోవచ్చును.

సున్నము వేయుట

సాగుచేయుటవలననే గాక, సున్నము వేయుటవలన సహితము నేలలోని నత్రతమును అధికము చేయవచ్చును. సున్నము చేర్చుటవలన నత్రతము ఏవిధముగా ఏర్పడునగా,

- 1. సున్నము చేర్చుటవలన నేల భౌతిక గుణములు మారి నూత్మజీవుల యభివృద్ధికి అనుకూలపడును.
2. నేలలు పుల్లగా నుండినయెడల, అనగా ఆమ్లములు కలిగియుండిన యెడల, సున్నము ఆమ్లముల చేరి పులుపుగలమును పోగొట్టును. అందువలన నూత్మజీవులు అభివృద్ధియగును.
3. నత్రతము ఏర్పడుటకు నేలలో ధాతువులుండవలెను. సున్నములో ఖటికము అనుధాతువు కలదు.
4. ఆకారణములవలన నేలలో అంతవరకు నష్టమగు యుండిన నత్రతమును, సున్నము నిలిపివేయును.

బీడుగా నుంచుట

నేలను బీడుగా నుంచుటవలన సహితము నత్రతమును ఎత్కువ చేయవచ్చును. అందువలన ఏర్పడిన ఖటిక నత్రతమే

సస్యములకు లభించును. గొప్పవర్షము కురిసినయెడల నేలలో ఏర్పడియుండిన ఖటిక నత్రతము నీటిలో కరగి కొట్టుకొనిపోబడును. గనుక గొప్పవర్షము కురియకముందే ఏదోయొక మైరువేయుట మంచిది.

లెగుమినపు సస్యములు

నేలను ఎత్కువ ఫలవంతముగా మార్చుటయే లెగుమినపువైల్ల (కాయధాన్యములవైల్ల) వలన ముఖ్యప్రయోజనము. నేలలోని నూత్మజీవులందొకలు గాలిలోని నత్రజనిని లెగుమినపుచెట్లచేళ్లలో సంగ్రహించిపెట్టును. ఆ వైల్లను నేలలో దున్ని వేసినయెడల సంగ్రహించి పెట్టుబడిన నత్రజనియంతయు ఆ నేలలోనే యుండును. అటుతరువాత వేయబడినవైరుకు ఆనత్రజని లభించి దానినభివృద్ధికితెచ్చును. అందువలన లెగుమినపువైల్ల “నత్రజనిని సంగ్రహించిపెట్టునది” యని పిలువబడుచున్నది. ఏవైల్ల నేలలోని నత్రజనిని వినియోగించి నేలను ఎత్కువబీడదానిగా మార్చునో వాటిని “నత్రజనిని కర్చువైల్లనని” అనిపిలువబడుచున్నది.

పచ్చియెరువులవలన నేలకు లాభమేమి?

కొంతవరకు ఫలవంతముగా నుండెడి నేలలో పచ్చియెరువులువేసినయెడల లాభకరమనియు బీడభూములకు వేసినయెడల వాటిని ఫలవంతముగా చేయుటకు పచ్చియెరువులు మాత్రమే చాలవనియు జ్ఞాపక ముంచుకొనవలెను. ఏలనగా, నేలలో నత్రతము, స్ఫురతము, పొటాష్ మొదలయినవి అన్నియు ఉండిననేగాని ఫలవంతమైంది కాజాలవు. పచ్చియెరువులను వేయుటవలన బీడనేలలో నత్రతము మాత్రమే చేర్చబడెను దానితోడుగా స్ఫురతపు, పొటాష్ మొదలయినవి అట్టి నేలలో చేర్చవలయును. అట్టి నేలల ఫలవంత అధికమగుటయేగాక వాటి భౌతిక స్వభావము సహితము బాగుగ నుండును.

పచ్చియెరువులపయోగపడెడు వివిధలెగుమినపు(కాయధాన్యపు) సస్యములు

ఒక్కొక్క కాయధాన్యపుజాతికి ఒక్కొక్కజాతి నత్రజనిని సంగ్రహించిపెట్టెడు నూత్మజీవులందొకలు కలవు. ఆయాజాతి సస్యములకు సంబంధించిన నూత్మజీవులందొకలు లేనియెడల ఇతరమైరులవలెనే నేలలోని నత్రతమును వినియోగించును అందువలన ఆ నేలఫలవంతత జీవించును. జనులు, పెరక, కంది, అనుములు, అలచంద, “దయంచ” వేరుకేరగ, నీలి, వెంపలి మొదలయినవి గాలిలోని నత్రజనిని సంగ్రహించి పెట్టెడు పచ్చియెరువులకు పయోగపడెడు లెగుమినములు. వీటికి సంబంధించక పోయినను నత్రజనిని సంగ్రహించి పెట్టకపోయినను వరి, రాగి, ఆరిక, వరిగ, మొదలయినవాటి గడ్డి పచ్చియెరువుగా నుపయోగించురు.

పచ్చియెరువులు వేయకూడదనుటకు ఆక్షేపణ

పచ్చియెరువు చీకటిపుకాలమందు కొన్ని అమ్లములు జన్మించును. ఈ అమ్లముల వలన నేలలకు హాని కలుగకుండునట్లు చేయుటకు ఒకటి రెండు మార్గములు కలవు. పచ్చియెరువును ముందుగా ఒక గోతిలోవేసి చీకటిపోయిన తరువాత నేలకు వేయుటవలన అమ్లములన్నియు గోతిలోనే నిలిచి పోవును. లేదా, నేలకు మొదట సున్నమువేసి తరువాత పచ్చియెరువు వేసినయెడల అమ్లములన్నియు, సున్నముతో కలసి ఏలొటిహాని యు చేయజాలవు.

కాబట్టి పశువులయెరువు గాని, రసాయనసంబంధ మైన యెరువులగాని వేయకనే, సాగుచేయుటవలనను, సున్నము చల్లుటవలనను బీడుగా నుంచుటవలనను కాయధాన్యపు వైల్లను వేయుటచేతను పచ్చియెరువులను చేర్చుటచేతను నేలలోని నత్రతమును అధికము చేయవచ్చును.

తమిళ కాంగ్రెసు సంగ్రహము

అభ్యుత్థాపనకి రాజీనామా

తమిళ కాంగ్రెసు సంఘ యధ్యక్షుడు డా. డి. వి. వెంకటరావు అత్యురుగారు తమపదవికి రాజీనామా నోసగుచు ప్రకటనా. మొకసమాధానమును మారుబడిరి. అందిట్లు గలదు.

“ఎన్నికలు మరల త్వరలో జరుగ నున్నందున, అభ్యుత్థాపనకి తినిన వారిని గూర్చి కాంగ్రెసు సంఘము వారిప్పటినుండి గూలోనించుకొనుటకై నే నిష్పద్ధు రాజీనామా నోసగుచున్నాను.

మహాత్ముని యనుచరుడనుగ నుండి నాపనిని యధాశక్తి నిర్వహించుచుండును. అధికారమువలని ధారము లేకుండు లాగున రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమునకుగానీ, అఖిల భారత కాంగ్రెసు సంఘమునకుగాని సభ్యుడనుగ నుండ నేనర్హుడను.

ప్రభుత్వము స్పష్టముగ నిరోధవిధానము నవలంబించినందున దేశారాధకు లెల్లూ తమలోని మనస్సులను కట్టిపెట్టి వేశాభ్యుదయమునకై ముందంబజైచెదరిన నమ్మనచ్చును. అభ్యుత్థాపనకిని గలిగి యీ చివరమాటను కాంగ్రెసు సభ్యులకొఱకు నివేదించుచున్నాను. కాంగ్రెసుతీర్మానమునకు నిర్వాహక సంఘమువారి తీర్మానమునకు అందరను సానుభూతిజూపి నాయకుల సందేశమునందు అధికసంఖ్యకులచే సంతకముల వేయించెదరని విన్నవించుచున్నాను”.

జాబులు

అగ్నికులక్షత్రము నిత్యము సుఖసభ.

దుర్గతిసంకల్పం అత్యయమునకు గృహ కనివారణోజ్ఞాన అగ్నికులక్షత్రము నిత్యము సుఖసభ బెజవాడ అందు మొల వరం సాంకేతికముగా వైష్ణవ పద్ధతినివాసు లగు మ॥ రా॥ శ్రీ సి. దేవకాచారి నామకరు బి. ఎ. గారి యాధిపత్యమున జయ ప్రథముగా జరుపబడెను. ఈసభకు వివిధ ప్రదేశములనుండి ఆరువందలమంది ప్రతినిధులును అనేకమంది ప్రేక్షకులును సభనలంకించిరి. సభయందు యాదిగవ తీర్మానములు గావించి పది రోజుల పదిహేడవ రోజు జయజయధ్వజములతో సభ ముగింపబడెను.

తీర్మానములు.

(1) ఆంధ్రదేశమున 1900 సంవత్సరమున అగ్నికులక్షత్రము సుఖసంఘమును స్థాపించుటకు, ఎన్నియోక్త్యములను సహించి ఆంధ్ర అగ్నికులక్షత్రము రెల్లరకు శతావధానమును పురస్కరించి యీ సంఘమున కెంతయో మహోపకార మొనర్చిన తాత్పర్య నివాసులగు కామాడి మిరయ్యగారు కీర్తిశేఖరులుట వలన యీ సంఘమువారు తమ విచారమును యిందుమూలమున దెల్పుట (2) ప్రతిపందలమున, జిల్లా, తాలూకా, గ్రామ సంఘముల నెర్పరచుట (3) ఈ సాంఘిక లండనును రు 10-0-0 రు 10-0-0 రు 0-0-0 యీమూడు తరగతులలో ప్రతివారు ఒకరికంటె ప్రకారము సంఘమునకు ప్రతిసంవత్సరము నిధిని జేర్చుట, (4) ఈ సంఘముల బాధితలకు గా సంవత్సరముల వయసు మొదలు 12 సంవత్సరముల వయసువరకు నిర్బంధముగా విద్యగర్హించుట (5) అగ్నికులక్షత్రము ప్రకారము అనుపేటలో ఒక మాసపత్రికను నెలకొల్పుట యీ తీర్మానములు గావించబడెను.

ప్రశంసకు వెంకటనారాయణ కార్యదర్శి.

యేలూరు పౌరసభ.

కరాచీ కిలాఫతు తీర్మానము

ఈనెల 15 వ తేదీని యేలూరు పురపంచరమున అఖిల భారత జాతీయ కార్యనిర్వాహక కర్మమువారి తీర్మాన ప్రకారముగా మహమ్మదు యిస్మాయీల్ సాహేబుగారి యాజమాన్యముక్రింద మహాసభ జరిగి యీక్రింది విధముగ తీర్మానింపబడెను. నుమారు మూడు వేల పాఠకులు సభ నలంకించిరి. శ్రీలుగూడా విశేషసంఖ్యగా వచ్చి మహాత్మానామను చూపిరి. తీర్మానము దిండు నారాయణరాజుగారిచే నుపహరింపబడి మంగిల్పాడి పురుషోత్తమశర్మ, మాసేపల్లి సూర్యనారాయణ, హాకీం మహమ్మదు అమీరు ఉద్దీను, బాలన బ్రహ్మణ్యకృష్ణ, యాద్రమిల్లి మంగయ్య, అత్మకూరి గోవిందాచార్యులుగార్లచే బలపరుపబడి సభ వారందరిచే నేకగ్రీకుముగా ఆమోదింపబడి నది. ఇంతిరవరకు నమారు ఆరువందల శ్రీపురుషులు తీర్మానము సంగీరించుచు సంతకములు చేసిరి. ఇంకను సంతకములు జరుగుచున్నవి.

తీర్మానములు.

ఇస్లాము ధర్మసంరక్షకార్థమైన ఖిలాఫతు యద్య మమునన్ను కాంతియుతమైనట్టియు, ధర్మబద్ధమైనట్టియు, స్వరాజ్యోద్యమమునన్ను భారతీయుల సహజ స్వాతంత్ర్యాభిలాషనున్న ధర్మవిధములగు ఆక్రమములచే నిరోధించుచున్నట్టి బ్రిటిషు ప్రభుత్వముతో యేలాటి సంబంధము కలిగి యుండుటయు, భారతీయుల అత్యగౌరవమునకు జాతీయ ప్రతిష్ఠకును కళంక మగుటచేతను.

మనదేశ సిపాయిలను మనదేశస్థులే బంధించుటకున్న మనకట్టి యధికారముచేసి యెరుగని యీజిప్టు తుర్కీ ఆరేబియా మొదలగు దేశములను నిర్బంధించుటలను వినియోగించుట చేతను ప్రతిభారతీయు యొద్దోగియు బ్రిటిషు ప్రభుత్వము యొక్క సివిలు మిలిటరీ ఫోర్సుల కోలువు చేయుట దేశ ద్రోహమనియు మహాపాతకమనియు ప్రకటించి పెంటనే ప్రభుత్వ సేనను మములకొని సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధికయి దేశసేవయందు పోల్పోవలయునని యీ సభవారు హెచ్చరించుచున్నారు.

యేలూరు తాలూకాలోనున్న ప్రభుత్వోద్యోగస్తులు అందరకును వై తీయనమును అందచేయవలసినదని యీ సభవారు యేలూరు తాలూకా జాతీయసంఘమువారిని కోరుచున్నారు.

వైడివాటి వెంకటనారాయణ. ఎలూరు తాలూకా జాతీయసంఘ కార్యదర్శి.

సూర్యకిరణ చికిత్స

ఆంధ్రపత్రికలో 11-వ తారీఖున సూర్యకిరణ చికిత్స అను కీర్తికక్రింద సూర్యకిరణ చికిత్స ప్రభావమును ప్రయోచించి నందుకు చాలాసంతోషించివాను. నేను యీసూర్యకిరణచికిత్స ప్రభావములను అనేక కఠినమైన వ్యాధులను కుదిర్చి యెప్పుడీ కష్టము బెజవాడలో ప్రయోచింపబడుచున్న ప్రకృతివైద్యకళా ప్రయోచించుచున్నాను. వై ఆశ్రమములో తీయం, కుట్టు, పాండు కంటిలో మళాచికములలో పుట్టిన కాలులు, కలరా, పాముల కాటు, మళాచికము, జ్వరములు రావలయు మొదలైనవి అనేక వ్యాధులు శస్త్రచికిత్సగాని అపువధములుగాని నిరుపయోగ మగునట్లుగా భగవదనుగ్రహమువలన చేయగలిగి తిని. కావలసినవోగులు సలహా నిమిత్తము తగిన పోస్టుబిల్లులు కంపిన బడులు వ్రాయుదును సమస్త వ్యాధిపీడితులకు ఇట్టి ఆశ్రమము స్వీకృతమైయున్నానని గాక మన భారతదేశమందు పవిత్రమైన గోదావరీతీరమందు రైలుసౌకర్యముకలిగిన రాజమహేంద్రవరమునందు 1917 సంవత్సరమునండి యొక్క దని తెలియజేయుచున్నాను. బి. యస్. గోపాలరావు.

అత్మకూరు (నెల్లూరుజిల్లా):— ధర్మాసందస్థులు వారు స్వదేశీ, సహాయనిరాకరణము మద్యపాననిరసనము స్వరాజ్యము రాటుములు మొదలగు విషయములనుగురించి వృద్ధు మధురములగు భాషణలతో దీర్ఘవ్యాస మిచ్చిరి. జయరామ రెడ్డిగారు మద్యపాననిరసననుండి నెల్లూరుమండలములో జరిగిన జయమును గురించి బ్రకాశించుచూ సహాయనిరాకరణ మును గురించిన స్వరాజ్యమున నేమిటో విఫలముగ ప్రసంగించిరి.

ఆంధ్ర పత్రిక చందా నిర్వాహకులు

1921 వ సం॥ మార్చి మొదటితేదీ నుండియును నీ క్రిందివిధమున చందాలు ఏర్పాట్లు చేయబడినవి.

దినపత్రిక సంవత్సర	చందా రూ	24	0	0
అర్ధసంవత్సరము	,,	12	0	0
మాడుమాసములు	,,	6	4	0
మాసమునకు	,,	2	2	0
వారపత్రిక సంవత్సరము	,,	4	0	0

వారపత్రిక సంవత్సరమునకు తక్కువ చందాకు పంపబడదు.

సంవత్సరాది నందిక

దినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు	1	0	0		
దినపత్రిక సంవత్సరపు తక్కువ చందాదారులకు	1	4	0		
వారపత్రిక చందాదారులకు	...	1	4	0	
ఇతరులకు	2	0	0

ప్రస్తుతము పోస్టులు రూ॥ 0—2—0 రిజిస్టరు చార్జ్ అధిక మగుచున్నది. మారే ముందుగ పిటి యార్డను పంపిన ఈ ఖర్చు తగ్గును. పి.పి. లు ప సెనవో సామ్మూ మాకు ఒక్కొక్కప్పుడు ఆలస్యముగ చేపట్టుము పత్రికలు సంపుట ఆలస్య మగుటయు సంభవించును.

ఆరోగ్యమార్గము

శ్రీగాంధీ మహాత్మ ప్రణీతము

విషయసూచి :— మొదటిభాగము: 1 ఆరోగ్య మనగా నేమి, 2 కఠిరము, 3 గాలి, 4 నీరు, 5 ఆహారము, 6 ఆహార నియమము, 7 వ్యాయామము, 8 దుస్తులు, 9 సంభోగ నియమము.

రెండవభాగము :— అధ్యాయము: 1 వాయుచికిత్స 2 జలచికిత్స 3 మట్టిచికిత్స, 4 జ్వరముదాని నివారణము, 5 మల బద్ధము, 6 జీడువిరేచనములు, మొదలగునవి, 6 అంటురోగ ములు-మళాచికము, 7 ఇతర అంటురోగములు, 8 గర్భము-ప్రసవము, 9 శిశుపోషణము, 10 ప్రమాదములు, నీటి గండము, 11 కాబులు, బొబ్బలు, 12 పాముకాటు 13 తేలుకుట్టు మొదలైనవి, 14 ఉపసంహరణము.

ఆంధ్రీకరణము

గూడూరి రామచంద్రరావు గారిచే ప్రకటితము

అచ్చులో నున్నది

అతిశ్రమముగ వెలువడును.

వెల 0 8-0

ఇందువల్ల వచ్చులాభము దత్తమండలములలో కజపు నివారణకును రాట్టుములు- మగ్గములకును వినియోగించబడును. వలయువారు పెంటనే యీ దిగువదిరునామాకు వ్రాయవలెను. "నేపాసంఘము, గుడివాడ, కృష్ణజిల్లా"

నోటిసు (3201)

విశాఖపట్టణముజిల్లా, విజయనగరం సమ స్థానమునకు చేరిన సింహాచలము ఘట్టమునందు 1330 ఫసలి ఆఖరువరకు చేరిన పుట్టువెంట్రుకల యేలము 1921 సం॥రము డిశంబరు 5-వ తేదీవరకు ఆపబడినది. సింహాచలము రైలుస్టేషనునుండి బాటమీదుగా 3 మైళ్లుదూరములోను, బి. ఎస్. రైల్వే వాల్తేరు రైలుస్టేషనునుండి బాటమీదుగా 7 మైళ్లుదూరములోనుయున్న సింహాచలమునందు 5-12-1921 వ తేదీన జరుగబోవు బహిరంగ ఏలమునందు ఏసవాలుదారుడు ఎక్కువ మొత్త మునకు పాడునో అతనిపక్షమున పాట కొట్టివేయ బడును.

ఈక్రింద తెలుపబడినప్రకారము 3 రకములు గా సదరు వెంట్రుకలు ఏర్పరచబడియున్నది :—

పానులు-ఎత్తు.

ఒక అడుగు మొదలుకొని 1 1/2 అడుగువరకు	
నిడివిగల వెంట్రుకలు	1033
8 అంగుళములు మొదలుకొని 12 అంగుళ	
ములవరకు నిడివిగల వెంట్రుకలు	684
8 అంగుళములకు తక్కువ నిడివిగల	4166
	5683

ఇతరవివరములకు సింహాచలము దేవస్థానము అమీనాగారికైనను, లేక విజయనగరం సంస్థాన ము, దేవస్థానము బ్రాంచి మేనేజరుగారికైనను వ్రాసిన బడయగలరు.

వేలపు నోటిసు (3204)

"1921-వ సంవత్సరము డిసంబరు 5 వ తేదీ లగాయతు 1922-వ సం॥ నవంబరు నెలాఖరువరకు గుంటూరు జూట్ మిల్లు కంట్రాక్టు, గుంటూరు మిల్లు ఆఫీసులో యీ అక్టోబరు నెల 30, 31 తేదు లలో వేలం వేయబడును. ముందు రూ 500 ల డిపాజిట్ వుంచి పాటలు పెట్టవలెను"

Agent, to the Board of Directors.

నోటిసు (3192)

కరాచీనున్న ఎంజినీరు, హోరీవిల్లో బి ఆర్థిక్ టెయిలరు అను ఆయన ఇదివరలో తేనట్టి ఒకక్రొత్తరకము సినిమా ప్రదర్శనమును కనిపెట్టి నారు. దీనివలన అనుభవసిద్ధాంతములైన విషయ ములను ప్రదర్శించు విలగును. ఈ సందర్భమున సర్వస్వాతింత్ర్యము తనకు మాత్రమే కలదనియు, ఈమోస్తరుపటమును సంపూర్ణ నమూనాలు, వివ రములతో సహా బాంబాయి, కలకత్తా, మద్రాసు సబ్ రిజిస్ట్రార్సు ఆఫ్ అక్ష్యూరెమ్మగార్ల వద్ద రిజిస్టరు చేయబడిన వనియు ఇందువలన అందరును తెలుసు కొనవలెను. హిందూదేశమునందు ఈ మాదిరి పటములు కొద్దిగనో, ఎక్కువగనో మార్పుదల చేసి, ఉపయోగించదలచినవారివైన తగుచర్య తీసుకొనబడును.

Crawford Bayley & Co.,
2, Esplanade Road, Bombay.
Attorneys for H. W. Oddin - Tavlors.

శివామయ్య తైలము

తలంటుకు మేలైనది. మొదటికి బలము. కండ్లలోగమును పోగొట్టును. కల 6 షెన్సుల బుడ్డి రూ 1. మొత్తముగా కొనవారికి మంచి కమీషను. విశ్వనాథం శుబ్బరామవైద్య ఆయుర్వేదోపధ్య భవనము, (8175) కోపూరు. (నెల్లూరుజిల్లా)

ఆసియా నూతన తేజము

గాంధీయుద్ధము ప్రశంస

మ్యూరార్కునగరమున (అమెరికా) ప్రకటింపబడుచున్న సేవనుపత్రక గాంధీమహాత్మునిగూర్చియు, అతని యుద్ధమును గూర్చియు, ఇట్లు వ్రాసెను:

మానవ ప్రపంచము భారతదేశస్థితిగతులను గమనించుకొనిన, వారికి మలబారు విప్లవము గాకను గాంధీ సహాయనిరాకరణ ప్రాముఖ్యముగ స్ఫురింపగలదు. మొండితనము నాస్థికమతము, మోసము వ్యాపించి యుండునట్టి నేటికాలమున భారతదేశ నాయకుడు మహాత్ముడు. అతనియందు భక్తి, స్వార్థశూన్యము, ఆధ్యాత్మికతకీ, నెలకొనియుండుటచే అతని దేశీయులను, వారిలోనే అతని కార్యక్రమము నభివృద్ధిపరుచుచున్నాడ అతనియందు గౌరవభావము గలిగియుండును. పాశ్చాత్యప్రపంచమునకు యుద్ధము తప్పజేర కరణ్యము లేదు. గాంధీ సహాయనిరాకరణాశ్రమము భారతదేశీయులచే సభ్యుల నొసంగెను. భారతస్వాతంత్ర్యము భారతనాయకుల ప్రాణత్యాగమువలన గూడ గలుగవచ్చునని యతడు తలంచును. కాని 'మృప్రాణములనే తీసికొంటిమే గాని యితరులను చంపలేద'ని భావించుకొనిన అనుకూలమగు లాగున ప్రవర్తించునని అతనియందేర్పడును. త్యాగముల యందే గాక తలంపులయందు గూడ దౌర్జన్యముండగూడదు. దైవభీతి లేనివారు దౌర్జన్యమునకు గడంగుదురు. శత్రు ద్వేష భావమును దైర్జన్యమునకు కాంతముచే జయించును.

ధర్మాశ్రమము గూడ మిక్కిలి ప్రయోజనకరమైనది. బిరుదవిసర్జనతో ప్రారంభమై నిరాకరణోద్ధమము క్రమముగ సాగుచున్నది. బ్రిటిషుప్రభుత్వమును గూడ యీ యుద్ధమును ధిక్కరించవచ్చును. ఇట్టిచర్యను మరియేపాశ్చాత్యదేశముగూడ నవలంబించియుండలేదు. భారతశక్తి బాగుగ నాటుకొని విజృంభించిన బ్రిటిషుకీర్తితాళిబులు.

ప్రస్తుతము నిరాకరణావలంబకులు విదేశవస్త్ర బహిష్కారమునెడల శ్రద్ధవహించి పనిజేయుచున్నారు. వారు ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యమును సాధింపజేసిననెడి యుద్ధోత్సాహంతో చేతిపరిశ్రమను పునరుద్ధరింప సమకట్టియున్నారు. ఆగస్టు 1 వతేదీనాడు గాంధీ స్వయముగ నొక బ్రహ్మాండమైన బట్టలరాకెకి చిచ్చించింది బహిష్కారోద్ధమమును ప్రారంభించినాడు. కాంగ్రెసునిధి 4,000,000 లో నధికభాగము రాటులులకును, మగ్గములకును వినియోగింపబడును. గాంధీ ఈగృహవిధిక్రమను బ్రిటిషువారిపై యనునామగలిగి ప్రారంభించలేదు. ఇంగ్లీషు బట్టలవలెనే జపానువిగూడ బహిష్కారమునకుగురియుచున్నవి. ఈగృహవిధిక్రమవలననే దేశదౌర్భాగ్యము నశించుననినిరాకరణావలంబకులు తలంచుచున్నారు. ఈపురాతనపుష్కలమైన మూలబడనో అప్పుడే దారిద్ర్యము స్థావరమేర్పరుచుకొనెను. గుడిసెలలో, ఇండ్లలో రాటుములు, మగ్గములు మరలసాపిరమై పనిచేయుచుండిన స్థితిబాగుపడును. ఈపరిశ్రమతో దేశీయుల సామర్థ్యము పెచ్చును. విదేశవస్త్రమును భారతీయులు తూలనాడలేదు. బహిష్కారము విదేశవస్త్రములయెడ మాత్రమే ప్రస్తుతము వర్తించుచున్నది.

ఈ యుద్ధమును హిందువులకును మహమ్మదీయులకును సఖ్యత గుడిచెను. జాతీయపాఠశాలలను నిర్మించెను, కులభేదములను పోగొట్టెను. నల్లమందు ప్రాగుడును రూపుమాపెను. ఇన్ని పనులలోను బహుస్కర మొకటి. ప్రభుత్వము క్రమముగ నుండిన త్వరలో నాజ్ఞా తిరస్కారణమునకు గడంగక తప్పదు గాంధీ స్పష్టముగ బలికెను. లాక్సర్బులో వాఙ్మూలము నీయగూడదని కార్యక్రమ ఆదేశించియుండినందున, యిప్పటికే యనేకులు చెజినాలలందు నిండినారు. తుర్కీ-ఆంగ్లరా ప్రభుత్వమునెడల బ్రిటిషు వారు వైరభావము వహించుచో ప్రభుత్వసేనలలో నేభాతలనైకుడును సుండగూడదని గూడ యీ కార్యక్రమ ఆజ్ఞాపించెను. బ్రిటిషుకుర్కీ రాజ్యములకుగల మన స్పృహలను ఒక్క మహమ్మదీయులే గాక హిందవులెల్ల- హిందువులు గమనించి సామ్రాజ్య యుద్ధములందు భారతదేశమునుండి మనుష్యులను, ద్రవ్యమును బంప గూడదని యనుమతము. ఇదంతయు వృథా యని వారి యభిప్రాయము కార్మికులు దారిద్ర్యము వలన కట్టు సమైక్యతలలో గూడ ని జాతీయోద్ధమము పాదుకొనియున్నది. కాని వీనియందు గాంధీ ద్వేషమును దగ్గరకే చేరనీయలేదు. విప్లవసంబంధమును నుత్తరప్రత్యుత్తరములందు ఆచార్యములకే యవశ్యకముండదు. ఉద్యమమునందు తోడ్పడవలెనని ఆతడుఇంగ్లీషువారిని బట్టలవస్త్రములను ప్రజలను బహిరంగముగనే యాహ్వానించుచుండును.

బ్రిటను దేశమునుండి బ్రిటిషు దేశములనుండి వచ్చు విపరీతసమాచారము లెట్లుండినను ఇంతమాత్ర మియుద్ధమును గూర్చి సహజముగనే తెలిసికొనవచ్చును. నిష్పక్షపాత బుద్ధిగల విమర్శకులు సహిత మిజాతీయోద్ధమము అద్భుతమగు పనుల గావించెనని యంగీకరింతురు. కాని వారు భావికాలమును గూర్చి యే ఆ పక్ష పక్షాదు శంకించుచుండురు. మాజీకు పూర్వపు ఇటలీ వలె నేటి భారతస్థితియున్నట్లుతోను చున్నది. ప్రజలు మిక్కిలి పేదవారు, విద్యాగంధ మెఱుంగరు. కుల, మత, భావాలయందు భేదము లనేకములు గలవు. కాయకృష్ణముతోను, త్యాగముతోను, గూడియున్న గాంధీమహాత్ముని యుద్ధమునునందు కలసిపనిచేయుటకు ధనవంతులకొందరు వెనుకాడుచున్నారు. (గొప్పమతోద్ధమములు తలనూపినపుడెల్ల సంభవించినది యిట్లేదా?) గాంధీ ఆత్మరక్షకమగు పనులు చేయవని జనసామాన్యమెంచుచున్నదనియు అందువలన అతనియుద్ధమును బాగుగ బోధపడలేదనియు విమర్శకులు కొందరు తలంతురు. నిరాకరణోద్ధమమును సామాన్యజనులు సరియైన మార్గమునకొనసాగింపరు. అసాము మున్నగుట్లు సమైక్యకట్టులు బ్రిటిషువారికి కష్టము కలిగించెను. కాని భారతీయులుగూడ కొందరు ఇక్కట్లులపాలు గావలసివచ్చిరి. కాంతమును గాంధీ బోధింపవచ్చునుగాని చివరకాతని యుద్ధమును దౌర్జన్యమును ప్రేరేపించును. అహింసనుగూర్చి తనకుండిన యభిప్రాయములు తనయనుచరుల కెల్లరకుతు లేనని అతడే స్వయముగ బలుకును. తోడిదేశీయులను నిరాయుధుల జేసినందుల కారడు బ్రిటిషుప్రభుత్వము వాదించుచుండును. హిందూముస్లిము సఖ్యత దృఢముగ నెలకొనలేదని విమర్శకులనుకొనుచుండురు. కిలాఫతు సమస్యతో జోక్యము కలిగించుకొని గాంధీ మహాత్ముడియ మతానేపరులవలలో బడినాడు. నిష్పక్షతో చెల్లాలముగనున్నది. గాంధీముస్లిము అనుచరులు ఆలీసోదరులు భారతదేశమున కన్నతురున్న సామ్రాజ్యత్వమునే ముఖ్యముగ వాంఛించుచుండిరి ఒక ఆంగ్ల దేశీయుడు విమర్శించెను. నూలు వడకుట, బట్టలు నేయుటతో గూడిన నీగృహ పరిశ్రమవిమర్శకులలోనైనది. భారతస్వాతంత్ర్య సంపాదనమునకు సూటియైన మార్గముల నతడే నేర్పించుట లేదనిగూడ కొందరు ఆశంకించుచున్నారు. ఆతడు మహాత్ముడని భారతీయుల యభిప్రాయము. మహాత్ములందరినలెడయూతగును నొక విప్లవకారుడు. బ్రిటిషువారి రాతనిని బాధ పెట్టక పోవచ్చును. కాని అతని తోడి దేశీయులే అతని ముఖ్యోద్దేశ్యములతో నే కీర్ణింపక అతనిని చివరకు నిరాకరింతురేమో యని యూహ పాడముచున్నది.

గాంధీగూర్చి యంతరదూరము వ్రాసినందున వానినెల్ల మేముంగీకరించుచున్న తలంపజను. అంగీకరించినను, అంగీకరింపవున్నను, ముఖ్యముగ గమనింపదగిన విషయము లగుటచే వానిని పేర్కొంటిమి. భారతజాతీయ జీవనమును గూర్చి కాలమే నిర్ణయించును. కాని బ్రిటిషు, సామ్రాజ్యత్వ సామ్రాజ్యత్వమునకును, ఏకచ్ఛత్రాధిపత్యమునకును స్థానము లేదని బోధపడినది. ఆసియా మేల్కొనినది. మనము మహా ద్యమములను స్వయముగ గూడ గలుగుచున్నాము. ఉద్యమమెట్టిదైనను, మితవాదులు నెమ్మదిగ సంస్కరణములకు తోడ్పడినను, అందుకు కలసి తిరుగువాలు చేసినను, దౌర్జన్యము పాడనూపినను, ఆధ్యాత్మికముగనో, ఆర్థికముగనో కృషిజరిగినను, స్వాతంత్ర్యముకొరతై కష్టములనాలైన మతదేశమువలె ననేమి, మన సామభూతికి పాత్రులై యున్నారు. హిందూదేశ విజయమును గాంధీ సంకల్పమునకును వారిపద్ధతిని గలిగిన విజయమని భావించుచో; మానవకోటి కంతకును నవోదయము గలుగుట ప్రథమము. ఏలయున స్వాతంత్ర్య చిహ్నమును సంపాదించుటకు యుద్ధ మనవసరమనియు స్వాతంత్ర్యపు టాంతరంగిక శక్తిని సాంధుటకును అది ప్రతిబంధక మగుననియు, విజితమగును.

మైసూరు బ్రాహ్మణేతర సమస్య.

మైసూరు, అక్టోబరు 19:— మైసూరు ప్రభుత్వోన్యోగములందు బ్రాహ్మణేతరులను ఎక్కువగా చేర్చుకొన వలయునని మిల్లరు కమిటీవారు శిఫారసు చేసిరి. ప్రజాప్రతినిధుల సభలో మంగళవారమునాడు 47 మంది సభ్యులందును గురించి మాట్లాడిరి. 30 మందికంటె ఎక్కువమంది బ్రాహ్మణసభ్యులు ప్రభుత్వమువారికి ఒకక్షిప్తమైన లేఖను వ్రాసిరి. అటుపిమ్మట శ్రీలంక నియోజితాధికారము నొసంగుట, మద్రాసుయంత్రకాసమును రద్దుచేయుటనుగురించి చర్చ జరిగెను. శ్రీలంక నియోజితాధికారము నియ్యవలయు నను తీర్మానము ఓడిపోయినది. మద్రాసుయంత్రకాసమును రద్దుచేయుటకును గురించి ప్రభుత్వమువారు త్వరలో నాలోచించెదమని వాదనము చేసిరి.

స్థానిక వార్తలు

అమరకలా విలాసినిసభ:— తంజావూరు 200 నెం||ల శాంతాశ్రమమున శత్రు రాత్రి 8 ఘంటల బ్రహ్మశ్రీ ప్రసంగవరవి సోమదేవ శక్తిగారికల్ల శ్రీ సీతాకల్యాణ ఘట్టమును పువస్యసింపబడును. తత్సమయమున పువస్యగ్రంథలకు (కదరు) ఆంగవస్త్రములు బహుమాన మివ్వబడును.

పచ్చప్పకళాశాల ఆంధ్ర భాషాభిరంజక సమాజము:— వైసమాజపు యాజమాన్యముక్రింద 1921 వ సంవత్సరము ఆక్టోబరునెల 21 వ తారీఖు కుక్రవారము సాయం కాలము 5 ఘంటలకు పచ్చయప్పకళాశాల సీనియర్ ఇంజనీర్ మిడియల్ గడియందు ఆంధ్రప్రతిభాధిపులగు కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుగారు "జాతీయవిద్యను" గూర్చి ఉపన్యసించురు. పచ్చయప్పకళాశాల యుపన్యాసకులగు పి. నుబున్యాణ్యంగారు ఆగ్రా-నాధిపత్యము వహించురు.

గజదొంగ పట్టుబడుట

ఏలూరు అనువాసు, 25 యేండ్లవాడు, ఒకగజదొంగ, ముదివర కొకసారి పట్టుబడినవాడు, మద్రాసులో మూడు మాసములనుండియు నెరికిని చిక్కికుండ నుండుచోకమునుండి మైలాపూరువరకును దొంగతనములు చేయుచుండెను. ఈయన ఇ 1 పోలీసుప్రేమచార్జి క్రిందనున్న నౌకయింటిలో దొంగతనము చేయుచుండగా పట్టుబడియె.

అక్టోబరు 17-వ తేదీ రాత్రి వరుసన 50 గాఢాల గోకొంగతనము చేయబోయెను. హెచ్. యల్. బూరుగు గారింట కనుకొనిగా యేమి యదొరకకుండా వెల్లిపోయెను. తిప్పియుకొనటలో 25 అడుగుల యెత్తుగోడదూకి వెల్లిపోయెను. ఇంకీయులు బ్యాంక్ మాక్ బెయిలుగారింట బంగారుగొలుగులు, బొత్తములు, సిగరెటు కేసులు ముక్కద్దుములు ప్లా నెలుకొట్టు, బాతు వీనిని యెత్తుకొనిపోయెను. ఎకకోపట్టుకొనుటకు వెంబడిరి గాని చిక్కిలేదు.

సాన్తోమలో క్లిష్టము బంగారాకు వెల్లి ఆచట నొక నేస్టీ రేటయన్న వెండిబిళ్ల వెట్టము దొంగిలించెను. జేకబ్బుగారు రివాల్వరు కాల్చిరి గాని గురితప్పిపోయెను అంతట ఆయన బిట్టిలకు కారి బంగారకు వెల్లి చుకొని పిగిరెట్టు కేసులను దొంగిలించెను. పిదప రెవరెండు ఘాదరు హీలింగు గారింటిలో ఒక వందరూపాయల గడియారమును దొంగిలించెను.

మరుజటికదయం ఈ దొంగబడిన యిండ్లవారందరను పోలీసుప్రేమనాలో కండ్లెయింటుజేసిరి. పోలీసుఅఫీసులు వీనిని పట్టుకొనవలయునని పట్టుబట్టిరి. పాపమోదొంగ ఒకయింటికద్దరెనకొట్టును వదిలివేసిపోయెను. వానిపై వానిపేరు పొడి అక్షరములుండెను. దానినిబట్టి వానిని తిరువల్లి కేజీలో బట్టుకొనిరి. పోలీసువారు చాల ప్రశంసనీ యమై పంజేసిరి. ఇన్స్పెక్టరు ఫన్నంజెజు గారును, లామెస గారును, యాగజదొంగను పట్టుకొని నందుకు యంతయు వందనీయులు.

భారత విద్యాకాఖిలోనున్న కలకత్తా ప్రభుత్వకళాశాల యందలి ప్రాధెసరు డాక్టరు జి.యస్. మల్లిక్ గారు లండను నగరమందలి భారతదేశపు మోకమిషనురు సర్ విల్లియం మేయరు గారికి ఆంతరంగిక కార్యదర్శిగా నియమించె బడినారని వెంగారి పత్రక వ్రాయుచున్నది.

యస్.వి. నోయిస్ అను నతడు పంజాబులో పోలీసు నూపరించెండెంటి చెప్పి పోలీసు సగరములో ననేక కంపెనీలను మోసముచేసెను. ఈవన్ను ప్రేభరు కంపెనీకి దొంగ చెక్కునిచ్చెను. న్యూబాంచేస్టెల్ అండ్ మోటారుఎజెన్సీవారివద్ద రు 4121 ల ఖరీదుగల మోటారువైకిలునుకొని, రు 4500 లకు చెక్కునిచ్చి వారివద్దమిగిలిన రు 370 ల కొక్కమును తీసికొని వెళ్లెను. వైటచేలెయిడ్లా అండ్ కంపెనీలో యస్.వి. చేవస్ పోర్టు అను పేరు కలవాడు రు 777-12-0 ల సామానులను తొని, రు 900 ల కు చెక్కు నిచ్చి, మిగిలిన రు 121-4-0 ల కొక్కము తీసికొని అన్యత్యుడయ్యెను. ఈచెక్కులన్నిటిని కాట్న కంపెనీవారు మోసపుచెక్కులని గొంపించలేదు.

ఈ నెల 17 వ తేదీన తెనాలి తాలూకా అనంతవరము నందొక సభ జరిగినది. అందు కరాచీతీర్మాన ముమోదింపబడినది. మునుపరాజుకు స్వాగతమివ్వగూడదనియు, ప్రవారితై జరుగు యుత్సవములందు ప్రజలు పాల్గొనరాదనియు తీర్మానములు గావించిరి.

ఆంధ్ర దేశ వార్తలు

విలేఖరులకు సూచన.

జ. ఆ. జే. స. వో. స. క. మా. యస్. వా. స్వా. బా. మా. వా. మా. వి. వై. వై. భా. పే. ల. జే. శం. బ్ర. స. ము. చం. ప్రకటింపబడుచు, ఆ. పం. సం.

ఉయ్యూరు:—ఈనెల 14 వ తేదీన ఉయ్యూరు ప్రజలు స్వదేశవస్త్ర దీక్షాబాని, ఏనుగునిద గాంధీ, మహాత్మా దాని, షేకతాలీ మొదలగు నాయకుల పటములనుంచి గొప్ప యూరేగింపు చేసిరి.

రాయచోటి తాగిల్లపల్లెవార్త:—ఈ కుగ్రామమునకు 5-10-21వ తారీఖన రాయచోటి నేటి శ్రీరాములుగారు విచ్చేసిరి. ప్రస్తుత రాజకీయపరిస్థితులనుగురించియు ఖిలాఫత్ సమస్యల నుగురించియు మద్యపాన నిషేధమునుగురించి ఆదివిపులముగా ఉపన్యసించిరి. ఆసభయందే 2 మహాత్మాదీయులను 4 ఆదిమాంధ్ర సోదరులను ఇకమిదట మద్యపానమును చేయమని భీష్మ ప్రతిజ్ఞ చేసిరి. ఆనాడే 20 మంది సభ్యులతో గ్రామ కౌన్సిల్ కమిటీ స్థాపించబడినది. ఏకే చిన్న బసప్పగారు ఆధ్యక్షులుగాను ముత్యాల కేశప్పగారు కార్యదర్శిగాను ఎన్నుకొనబడినారు.

పిప్పర:—శ్రీమతి ఉన్నవ లక్ష్మీ బాయిమ్మ గారు 16-10-21 ఆనగా దుర్బతి నామ సం॥ ర ఆశ్వయుజ కు 15 ఆదివారమునాన మృగామసు మేచేసి మధ్యాహ్నం గం ౩ మొదలు గం 5 ల వరకు శ్రీ లోకమునకును సాయంత్రం గం 6 మొదలు గం 10 ల వరకు పురుషులకు దొరలను వారు చేయు దుండగములను గూర్చియు, ప్రతియంటి రాట్నముంచి వారముతీసి ఖద్దరుబట్టలనే ధరింపవలెననియు, విదేశపు వస్త్ర వికర్షణ గురించియు శ్రీకృష్ణ జన్మస్థాన మహిమను గూర్చియు విపులముగా మాట్లాడిరి. మృగామసుండు కల్లు త్రాగుదు పూర్తిగా నిషేధింపబడినది.

36 వ తేదీయహాసభకు గుంటూరు జిల్లా తరఫున ఎన్నుకొనబడిన ప్రతినిధుల జాబితా:—దేశభక్త కొండ వెంకటప్పయ్యగారు శిశువర్తి రామస్వామిగారు విష్ణుభోట్ల సూర్యనారాయణగారు శివగపల్లి రామస్వామిగుప్తగారు మద్ది రాధాకృష్ణయ్యగారు గాడ్లపాటి హనుమంతరావుగారు పెరుమాళ్ల శాయస్వశ్రేష్ఠిగారు శిష్టాసాక్షి. సోమయాజులుగారు మాధవరెడ్డి హనుమంతరావు గారు నడింపల్లి వెంకట హనుమంతరావుగారు కోలవెన్న రామకోటిశ్వరరావుగారు డెల్లంకోండ రాఘవరావుగారు కొంపల్లి రామచంద్రరావుగారు పత్తి ఆనంతరావుగారు కొల్లపూడి రామనాథయ్యగారు చెర్వు రామకృష్ణయ్యగారు కవుతా వెంకటచలపతి రావుగారు కుమ్మమూరి లక్ష్మీనారాయణగారు నందూరి శేషచార్యులుగారు

ఈ ౧౭ మంది ప్రతినిధులు ఆయా నియోజకవర్గములకు నియమింపబడిన సంఖ్యకు మించని హేతువచేత యెన్నుకొనినటుల పరిగణింపబడిరి.

ఇవిగాక ౧౫ ఆర్థిక దళభాస్కులు దస్కుతులు వనైరాలోపములతో నిరాకరింపబడి వారలకు తెలియజేయడ మైనది.

అట్టివారు ౨౫-౧౦-౧౯౨౧ లోగా గుంటూరుమండల కార్యనిర్వాహకవర్గమువానికి అట్టిమనవి చేసికొన్నవారి దళభాస్కులను పరిష్కరించి ౧ వ నవంబరులోగా ప్రచురించెదరు.

మద్ది రాధాకృష్ణయ్య

గుంటూరుమండల కౌన్సిలుసంఘము కార్యదర్శి

కొండ వెంకటప్పయ్య పంతులుగారు అఖిలభారత జాతీయస్థాయిసంఘసభ్యులే. వీరికి యెన్నిక ఎందుకు? ఆం॥ పం॥ సం॥

వీరవిల్లి గ్రామోద్యోగుల సభ

పురాతన మైసట్టియ, శాశ్వత మైసట్టియ, వానశర్మపు హమ్మను కద్దు చేసి గ్రామములు గ్రూపులుగా చేయుటను గురించి, మనజమిందార్ గ్రామోద్యోగులకు శతనాభివృద్ధి విషయమై బొత్తిగా నిరాదరణ జూపబడుటను గురించి, రాజధానిలో అన్ని జిల్లాలవారున్న, అన్ని తాలూకాలవారున్న సభలు చేసికొంటూ సంఘములు యేర్పాటుచేసికొంటూ తన్నివారణాసిపాయము లారయ వాటుపడుచున్నారు గనుక వడ్డూడి గ్రామంలో కర్షణగారి, హోలుపద్దన 29-10-21 తేదీ శనివారం ఒంటి గంటకు వీరవిల్లి తాలూకాలోని యాగస్థంబి గ్రామోద్యోగుల సమావేశం జరుపబడును. కార్యదర్శి.

అస్సాం తేయాకుతోటల కూలీలు.

కలకత్తా, అక్టోబరు 19:—కార్మికమండలములకు గత వత్సరము తక్కువమంది కూలీవాండ్లు వెళ్లినట్లు వంగదేశపు ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించుచున్నారు. అంతకు ముందు సంవత్సర మాజిల్లాలకు బంపబడిన వారినంఖ్య 600; గతవత్సరము వెళ్లినవారి సంఖ్య 86 మాత్రమే. ఇతర రాష్ట్రములనుండి ఇచ్చటికి బయలుదేరి వచ్చిన కూలీవాండ్లసంఖ్యకూడ తగ్గినది. అంతకు ముందు సంవత్సర మన్ని రాష్ట్రముల నుండిచ్చి, గోయ లంజోలో నావలనెక్కి అస్సాంలోటలకు వెళ్లినవారినంఖ్య 50989. గతవత్సర మందరు చేరి 13051 మంది మాత్రమే.

తెజ్పూరు తోటల కూలీవాండ్ల అల్లరులలో సహజాతి డివిజనులో ముగ్గురు ప్రాణములను గోల్పోయిరి ఒక వదంతి గలదు. ఇది నిజము కాదని అధికారులు మాట వ్రాసిరి.

కాంతిని నెలకొల్పటం.

తెజ్పూరు, అక్టోబరు 18:—అస్సాం లోయ కమిషనరు బి. సి. ఆలక్, డిప్యూటీ కమిషనరు లేక్ గార్డలు నిన్న ఇచ్చటికివచ్చి, తేయాకుతోటల కూలీవాండ్ల ఆకాంతివలన అల్లరులు జరుగకుండా కాపాడిరి. ఈ తోటలలో పరిస్థితులు యథా ప్రకారముగ లేదుగాని కాంతి నెలకొల్పబడిన దని ప్రజలందరు భావించుచున్నారు. ఇక దిగులపడనక్క అలేదు. దేంధ్రయి కూలీవాండ్లందరి చచ్చటికి బయలుదేరి వచ్చిరిగాన, అధికారులు భయపడి అస్సాంపైకి పటాలమును వెప్పించిరి. వీరు తెజ్పరి, చెరసాల, పోలీసుస్టేషను, న్యాయస్థానములు, బజారులను రక్షించుచున్నారు. కూలీలసేతులు న్యాయస్థానపు ఆవరణములో చేరి గాని, పైకికులు వారివైబడలేదు. అందువలన ఆచ్చట ఏలాటి గలభాలు జరుగలేదు. హార్మికామిక ప్రతినిధు లగు గార్డెక్, బి. సి. ఆలక్, విల్లి యంసక్ ముగ్గురు మున్నగువారిని, ప్రజాప్రతినిధులగు రాయసాహేబు లాహిరీరాయి బైతాముకర్త బహదూర్ గార్డను, కూలీల ప్రతినిధులను డిప్యూటీ కమిషనరు పిలిపించి అందరితో మాట్లాడెను. కూలీలప్రతినిధులు తమకష్టములను దెలిపిరి. ఇప్పుటికాంతికి కారణములేమి అని ఆలక్ గారు విచారించిరి. కూటికి చాల క పోవుటయే ప్రధాన కారణ మని ప్రజాప్రతినిధులు పలికిరి. రాజకీయాందోళకు లీ ఆకాంతికి మూలకారకులని పార్మికామిక ప్రతినిధు లభిప్రాయ పడిరి. తోటల అధికారులలో శాలోదించి, వారికష్టములను గురించి తీర్మానించెదనని డివిజన్ కమిషనరు కూలీవాండ్ల ప్రతినిధులతో సమాధానము చెప్పిపంపెను. కూలీలంతట సం తృప్తికొంది, తిరిగి తోటకువెళ్లి పనులలో చేరెదమనిరి. సాయంత్రము ఒక ప్రత్యేకరయలు వారిని దీసికొని వెళ్లెను. కలకత్తా నుండి కొందరు తేయాకుతోటల స్వంతగాండ్లు ఈ దినము ఇచ్చటకు ఆరుదెంచిరి. కూలీవాండ్ల జీతములను ఎక్కువ చేయుటను గురించి వారాలోదించెదరు.

పైన్యము వారాప్రతికలతో స్నేహముచేయుట

బొంబాయి, అక్టోబరు 19:—రాజకీయాభిప్రాయములను సరకుచేయక, పైన్యమునకును, వారాప్రతికలకును స్నేహమును కుదుర్చుటకు ప్రయత్నములు జరుగవలయునని సిమ్లా నగరమందలి పైన్యాధికారు లభిప్రాయపడుచు, రాష్ట్రములందలి పైనికోర్కీగోయుల కొక శేఖను వ్రాసిరి గాన బొంబాయి మండల పైన్యాధికారి వారాప్రతికా సంపాదకుల నందరిని ఒక సభకు విచ్చేయ వలయునని ఆహ్వానించెను. ఆసభ రేపు సమావేశమగును. ఈ కార్యమునందు, అత్యుత్సాహము కలిగియున్న పైనికోర్కీకారి కర్నలు డబ్బ్యు. హెచ్. బీచ్ గారు సిమ్లానుండి బయలుదేరి ఈదినము బొంబాయిచేరెనాడు. అతడు పూనాకు వెళ్లి నవ్ విల్లియం మున్షర్ గారితో ఒకచేయ నుద్దేశించుచున్నాడు.

ఆస్ట్రేలియా ఖాండమునుండి గోధుమలను దిగుమతి చేయుట

లాహోరు:—సంయుక్త రాష్ట్రముల ప్రభుత్వమువారిట్లు ప్రకటించుచున్నారు.

“భారత పైన్యమునకు 17400 టన్నుల గోధుమలను ఆస్ట్రేలియాఖండమునుండి ప్రభుత్వమువారు దిగుమతిచేసిరి. ఇదిగాక ప్రైవేటుకంపెనీవారు కొన్నిగోధుమలను ప్రజల వాడుకకు 8 నావల నిండ దెప్పించుచున్నారని దెలియచున్నది. ఇందులో కొంతభాగము బొంబాయి రేపు చేరినది. మిగిలినది స్వర్ణలో వచ్చును.”

వి. సి. యస్ పరిక్షలు.

సిమ్లా, అక్టోబరు 19:—ఇండియన్ సివిల్ సర్వీసులో తేర్చుకొనుటకు 1922 వ సంవత్సరము ప్రారంభమున భారత దేశములోనే పాటిపరీక్షలు జరుపబడును. పరీక్షల నిబంధన లన్నియు ఇంక తెయారుగాలేదు గాని పరీక్షవిషయములు మున్నగునవి ఏర్పరచబడినవి. పరీక్షకు వెళ్ళగోరు విద్యార్థులు తమరాష్ట్రీయప్రభుత్వ ప్రధానకార్యదర్శిగారికి వ్రాసి పరీక్షవిషయములను గురించి కనుగొనవచ్చును.

వేల్పు యువరాజుగారికి స్వాగతమునిచ్చు తరుణమున, బొంబాయి పౌరులు పురపాలక కార్యాలయమును, మలబారు రిజర్వాయరును, నిప్పు ఇంజనల గృహములను దీపములతో నలంకరించవలయునని ఉద్దేశించుచున్నారు. దీనికి రు 12500 లను ఖర్చువెట్టవలసియుండును. బొంబాయి నిమ్నజాతుల సంఘము వారు ప్రత్యేకముగ సన్మానపత్రమును సమర్పించెదము, స్వయముగ గైకొనవలసినదని ప్రార్థించుచు వేల్పుయువరాజుగారికి తంతీవార్తను బంపిరి.

కరాచీపైనిక కార్యాలయమందలి గుమాస్తా లిరువురు హరిరాం, ఇలయస్ ఆనువారు ప్రభుత్వమును మోసపుచ్చుటకు తుట్టులు బన్నిగని వారినిద కేసులుచేయబడెను. మేజిస్ట్రేటు ఒక్కొక్కనికి 18 నెలల కఠినశిక్ష విధించెను. మొదటివానికి రు200లు, రెండవవానికి రు 500 ల జరిమానాలుకూడ విధించబడెను.

కోట సంస్థానాధిపతి పూర్వము యిచ్చిన ఒకేటకుగాక తిరిగి 50 వేలను కాశీ హిందూ విశ్వవిద్యాలయమున కిచ్చెను పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారు మంగళవారమునాడు కోటలో బయలుదేరి బొంబాయికి వెళ్లిరి.

తణుకుతాలూకా ప్రచారకులగు శ్రీయంత కొవ్వలి గోపాలరావుగారు తెలలి వడ్డూరు గ్రామములు 11-12 తేదీలను దయచేసి స్వరాజ్యోద్ధయమును గూర్చియు స్వదేశవస్త్ర ధారణ యొక్క ఆవశ్యకతను గూర్చియు విపులముగ నుపన్యసించిరి. తోడనే రైతులు స్వదేశవస్త్రములు తెప్పించి ధైరీ యెదుటనే ధరించి గౌరవించిరి.

16 తేదీని కృషాయపాలెంలో విదేశవస్త్రదహనము గావించబడెను.

పాల్వపు వెంకటాచల పండితుల ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతమగు వికాసయహార కస్తూరి మాత్రల వలె

కొత్తకమ్మగుణకారియగు దివ్యవక్తావేదానికి లేదని భారతముగా చెప్పుచున్నది బీటిలో అత్యుత్తమమైన యే వస్తువు చేరలేదు గావున అపుడు పుట్టిన శిశువు మొదలకొని వృద్ధులవరకు ప్రతిఒక్కడును సంతోషముతో నేరించవచ్చును. ఈ మృత్యు 8 నుండి 1౫ రకు తాంబూలముతో గాని లేక వట్టి నోటి లోగాని ప్రతిదినము ఉపయోగించుచు వచ్చిన ఎడల మందము ఆదర్శము మలబద్ధము దికి భగ్రము భగ్రము కులేయియాభ్యుత్థా శిశువు వారము, దగ్గు, పడిశిమ నరముల నొప్పి గల వీనక ఇంపు ఎంబా క్లేకు కలరా మున్నగు ఇంకా అనేక వ్యాధులను నగ్గరకు రానియ్యదు. జబ్బుగలిగిన వేళ ఉపయోగించిన తక్షణమే గుణ మిచ్చును. ఒకపాటు ముద్దుండ ఈ సిన గునుస్తాలు వ్యాపారస్థులు ఉపాధ్యాయులు విద్యార్థులు ఘోషాస్త్రీలు కూడ ఈ మృత్యులకు నేరించి గుణమును పొగడుచున్నారు. 250 మృత్యులకు సీసా 1-8 కల రు 0.4-0 ఒక సీసామొదలు 6 సీసాల వరకు పోస్తే 0.4-0 ఒకేసా 8 సీసాలకు తెప్పించిన పోస్తేజీతో రు 1-8-0 1౫ సీసాలు " " 2-18-0 25 సీసాలు " " 5-8-0 అన్ని ఈ కాణిగులందు పొందును శ్రీ కీర్తా రామవైద్యశాల (801-594) మైసూరు

తెలలి నివాసము—తంజీవో మైసూరు.

నారీ మనోహర
పత్రి పనులు

విశాఖపట్టణము

మూలధనము - లక్ష రూపాయలు

వంతువినివ - ఒక రూపాయ

ఉద్దేశము

1. వేరు వేరు జాతుల మేలునగునట్టి మనజేతములూ పండించుట.
2. పనివారిద్రవ్య చేతనలూ వడికించి వివిధములగు బట్టలలూ కేయించుట.
3. పనివారిద్రవ్య జరూరయిన మూలధనము స్వల్పకడ్డకీ అప్పు నిచ్చుట.
4. ప్రతివోట ప్రాంతినేర్పించినచుట తయారగుచున్న నూలుబట్టల వ్యాపారమైన ధరకు కొనుట.
5. నూలుబట్టడము, బట్టల కేయడము అనుభవకాలల ద్వారా నేర్పించుట.
6. లాభములో నాలుగవ వంతు చేతనేనకు వినియోగ పరచుట.

విజంట్లు

ప్రతి గ్రామములోను వంతు ద్వారాను చేర్చుట, డిపోలను స్థాపించి, నూలు వడికించి బట్టలను నేయించుట మొదలగు కనుకగాను జీతము కమిషను వైని యేజంట్లు కావలెను.

లక్కరాజు -

ఉప్పలస్వామినాయుడు,

(3168)

స్థాపకుడు.

నవ్వుకము (1842)

బంగారు పెండిరత్నము

ముల నగలుల, ఇతర వస్తువులను
వాతను యిచ్చిన పుష్కళిని
వైకము ఇవ్వబడును

ఉమిడి-రామయ్య శెట్టి

గురుసామిశెట్టి కంపెనీ

25, వై నాబాబురోడ్, మదరాసు

నగలు వాణ్యముగాను పూచీతోడ కలిపిన ధరలకు
తయారుచేసి విక్రయించుట కుండును. తయారు
చేసినాటిని ఆవిశ్రేణుగా ఆర్డరు చేరుకు తయారుచేసి
యివ్వబడును. ఒకసారి ఆర్డరు యిచ్చి నగలు తయారు
చేసికొన్నవారి వలన మా నవ్వుకము తెలిసికొనవచ్చును.

స్వదేశ హస్తనిర్మిత వస్తువులు.

కట్టి వని! వెల సరసము!!

ప్రత్యక్షమైన ఉక్కుతో తయారుచేయబడుచున్న చిన్న, పెద్దపైజల మడతచాకులు, పేనాకత్తులు, బత్తాయికత్తులు, లీవరు విశేషముగా వేసి తయారుచేయబడుచున్న అన్నిపైజల యిత్తడి కప్పతాళములు, ఇనుకకప్పతాళములు, మేలయిన ముగలికత్తులు, ఇత్తడి యినుముకలిసిన కప్పతాళములు, మంచి తాళములతో బందోబస్తు చేయబడిన యినుకపెట్టెలు వగైరా సామానులు మా కర్మాగారమున తయారుగుచున్నది. (3081)

ధరభాగ్యము పండిన ధరలు తెలుపబడును.
వర్తమాన సరసమైన కమీష నియమము.
తండ్రి చిరునామా: బి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో.,
"ఇండస్ట్రీసు" కట్టర్లు అండ్ లాక్ మేకర్లు etc.
వెదాపురం. వెదాపురం. (గోదావరిజిల్లా)

మలయ చందనము

గనేరియూ అను నెగరోగమునకు కుతారము.

పథ్యములేదు. పిల్లికారితో పనిలేదు. ఎలుపు, కెలుపు, పచ్చ, అను మూడు విధముల నెగరోగమును మూడు పూటలలో మాన్యును. శ్రీల కుసుమ వ్యాధులకు కూడ ఇది రాక్షోధము.

డబ్బీ 1-కి వెల 2-4-0

1 చందినీ (చులుచందనమున కనుపానము) ఔన్న 8-0-0

1251

బురుతుశోధక

బురుతుశాల మున్నగు గర్భాశయ దోషములను బోగొట్టి సంతానము నొసగు చింతామణి. డబ్బా 2-0-0

వీ యూష

కాఫీ, టీ, కోకోలకు బదులు. మంచినువాసన. గుణము గల ఆయుర్వేదయోగము. డబ్బా 0-12-9

గంధర్వపార్శవీ, రాయవరం. (గోదావరి.)

చందనాదివటి

చందనాదివటి:- ప్రమేళాశోగమును బోగొట్టును.

చందనాదివటి:- జౌపన్ శోగమును (నెగ) రోగమును అతిత్వీకరింపగా బోగొట్టును.

చందనాదివటి:- మూత్రాశోగములలోని ప్రణామమును బోగొట్టి మూత్రము బారీయగునట్లును మంట లేకుండచేయును.

చందనాదివటి:- మూత్రాశోగములకు బలము గలిగించును.

చందనాదివటి:- శ్రీలకు ప్రాప్తించిన జౌపన్ శోగమును (నెగ) రోగమును బోగొట్టును.

చందనాదివటి:- శ్రీలకు దైవికముగా వచ్చే యెర్రకునును, తెల్లకునును రోగములను బోగొట్టును.

25 మాత్రలు వెల రూ 1.

కాబులగు ఉచితముగా పంపబడును.

డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీనాథ, బి. ఎ. ఎం. బి. సి. ఎం.

మేనేజింగు డైరెక్టరు,

ఆంధ్రప్రదేశ్ ఫార్మసీ, (లిమిటెడ్)

19, హాంస్ రోడ్డు,

మాంటురోడ్ - మదరాసు.

(గురు)

మహాభారతకథలు

భారతమునందలి రసవంతములగు 81 కథలును, ఉపాఖ్యానములును, యిందు జేర్చబడియున్నవి. ప్రతి ఆంధ్రవ్యాసు నలంకరింపవగినది. (గురు)

వెల రూ 0-12-0; వి. పి. రూ 1-1-0.

సేతు బ్రదర్లు, మిచిలీపట్నం లేక పోస్టుబాక్స్ 610, మైలాపూరు, వద్రాసు.

అమృత విష్యుత్ ఫలదర్శిని

ఇది మంచి ఆకర్షకరమైన పుస్తకము. ఈ పుస్తకము ప్రతి గురుజునును ప్రతిదినమును మిక్కిలి పుష్కలముగాను. ఇది మాయకొనుటకు శాతకము, పుట్టిన తేదీ, నక్షత్రము, మొదలగునవి అపు సరసులేను, నులకమైన తెలుగులో వ్రాయబడినవి. గొప్ప స్టంపి కేటులను పొందినది. వెల 1 రూ ప్రస్తుతం ఏలూరు సబ్ జడ్జిగారగు ఆరీ నానాయకరావు పంతులు బి. ఏ. బి. ఎల్. గారిట్లు వ్రాసిరి. "రాగల దానిని తెలిసికొన గోరువారికి యీ భవిష్యత్ ఫలదర్శిని సంతోషము కలిగించునని నా నిశ్చయము." పుస్తకములు వలయువారు యీ దిగున చిరునామాకు వ్రాయవలయును.

తాతా బోక్స్ తిషవిద్యాలయము.

వోడవరం, విశాఖపట్నం, జిల్లా

ఇకను శస్త్రమక్కరలేదు.

(8189)

శ్రీ దక్షిణవల్లూరు, ఉయ్యూరు (యస్టేట్) సంస్థానాధిపతులచే పోషింపబడుచున్న నేటిపు డాక్టరు అబ్దుల్ అజీసు సాహెబుచే నుప్రసిద్ధముగా తయారుచేయబడి అనేకయోగ్యతాపత్రములు డడసిన మందుల వివరము:-

1. సిల్వరు పువ్వుడరు - ఇది రాచపుండ్లు, మేవారణములు, నుఖసంబంధమైన రణములు, తుపాకిదెబ్బలు మాన్యును. శరీరములో చిక్కుకున్న తుపాకిగుండ్లు, గాజు ముక్కలు, యినపముక్కలు వగైరాలు అపరేషనులేకనే బయటికి తీయుటకు పనికివచ్చును. కత్తిపోట్లు వగైరాలున్న, గోరుమట్టు, తామర, కణుపుకెప్ప, గజ్జి, కర్పాణి, మదమ నూలులవగైరాలు అమోఘముగా బోదురును. యావత్తు శీత జంతువులకు గాయములకు, జబ్బులకు పనికివచ్చును.

వెల తులం 1-కి రు 5-0-0.

ఒక కేసుకు పావుతులంతుండు సరిపోవును.

2. సిల్వరు లోషను - ఇది జోటిపూత, కాలిన పుండ్లు, రక్త నాళములనుండి కాయున్న రక్తము నాపుటకున్న పుష్కలముగాను. గనేరియూను మాన్యుటలో దీనికి మించిన మంగు లేదని వాడుకవలన మీకే తెలియగలదు.

వెల 1 అవున్సు బుడ్డి రు 1-0-0.

3. పాముకాటుకుమందు - బుడ్డి 1-కి రు 1.

4. కాభియాత్ సులేమాని - ఇది యువాని కాత్త్రము ప్రకారముగా తయారుచేయబడినది. ఇది కండ్లు యెరుపు, నీరుకారుట, దురద, కండ్లకలక, యెండ చూడలేకుండుట మొదలైన యావత్తు కండ్ల జబ్బులకు వ్యత్యాసముధము.

బుడ్డి 1-కి వెల రు 0-8-0.

5. కలరామాత్రలు - i. మాత్రలు 25 గల డబ్బీ 1-కి వెల రు 1-0-0. ii. తేజావీరరావు అవున్సు సీసా రు 0-8-0. ఇది కలరావగైరా యావత్తు విరోచనములు, వాంతులు వగైరాలకు అమోఘముగా పనిచేయును.

6. పాపుపునాష్ఠి వగైరా యావత్తు నొప్పిలకు మందు - వెల సీసా 1-కి రు 0-8-0.

వై నుదవారిచిన మందు లన్నియు బర్మా, వై నా జేతముల డాక్టరు పుంగీ అను ఒక మహామహునివలన కనిపెట్టబడినవి.

ఇంకను వివరములు గోరువారు యీక్రింది చిరునామాకు వ్రాసిన బడయగలరు. వై నుదవారిచిన మందులు పుష్కలముగా గించువిధము, అనుచునములు మందు పంపునపుడు తెలుపబడును.

Abdul Aziz Sahib,
Native Doctor
South Vallur and Vuyyur Estates
Thota-Vallur, Kistna District

తెనుగు

సివిల్ ప్రాక్టికల్ కోడ్ రూ 5

క్రిమినల్ ప్రాక్టికల్ కోడ్ 6

Chitale's Indian Digest
1909-1921; 4 Volumes Rs. 35

విక్టోరియా డిపో,
మైలాపూరు, మద్రాసు.

యీ బుక్ మినింపు.

యోగ్యతా పత్రములు 2942

(5) కాశీపట్నమును గుండు, దుర్గా మెడికల్ హాలువారి నులెమాన్ ఉప్పు ఉపయోగించుమంటిని. మంచి ఆకలిని కలిగించెను. సకాలమునకు ప్రవర్తియాయెను.

కేపాల్ } రాజాస్థాన్ డి
14-5-22 } సర్ జంక్ లెఫ్ కేపాల్

తామర తయిలము

రాజారాణిగల డబ్బాలో ఉండును. వెల 0-8-0.

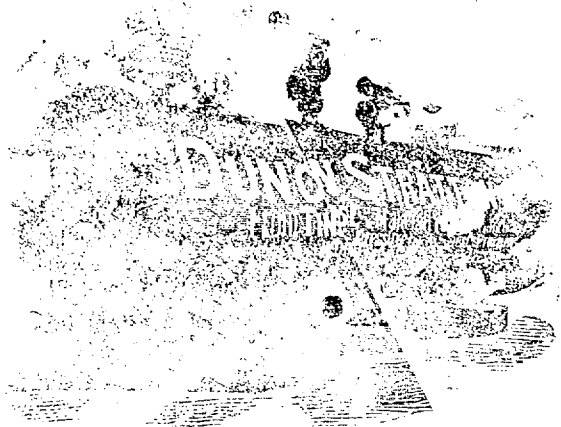
అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి లేక మద్రాసు

DUNCAN STRATTON & Co.

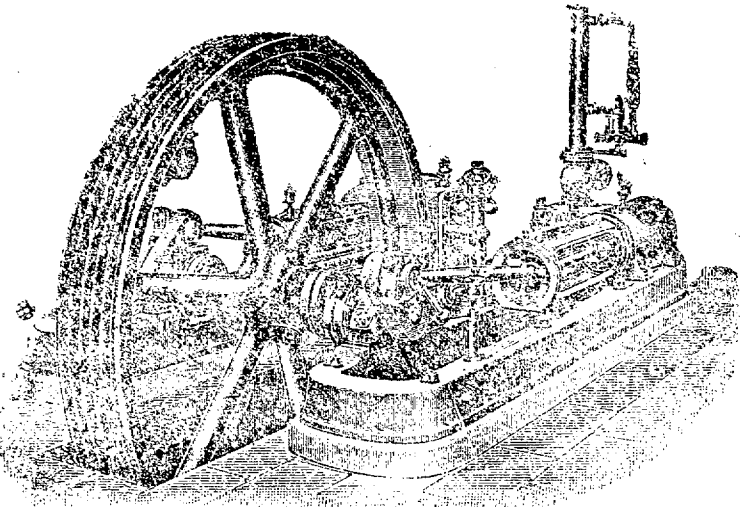
డన్ కన్ స్ట్రాటన్ అండ్ కో.

(2412)

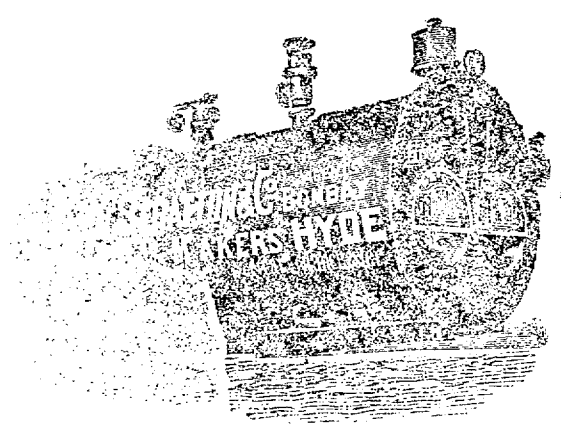
ఎంజనీర్లు, మెషిన్ రి ఇంజనీర్లు, 9 మెయిన్ వీది, బొంబాయి.

హార్వ 10 అడుగులు
మొదలు 24 అడుగుల వరకు
మందులు — డయామీటరు
ఆ 4. మొదలు 6 అ. 6 అం.
కోట యుండును.
స్టీంబోయింగ్ ప్రెసురు
80 పౌండులు మొదలు
160 పౌండులవరకు ఉండును.

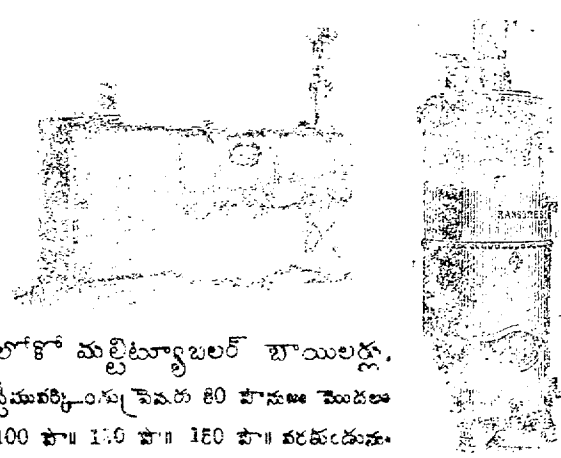

స్ట్రాటన్ స్ట్రాటన్ కార్నిష్ బాయిలర్లు.

స్ట్రాటన్ స్ట్రాటన్ లంకామైర్ బాయిలర్లు.
కో డి 28 అ. మొదలు 82 అ. వరకు ఉండును.

డయామీటరు 6 అ. మొదలు 12 అ. వరకు ఉండును.
స్టీంబోయింగ్ ప్రెసురు 100 పౌ. మొ. 250 పౌ. వరకు ఉండును.

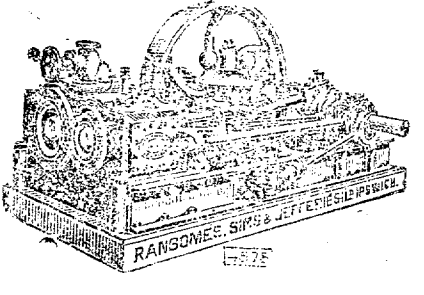

లోకో మొట్టిట్యూబర్ బాయిలర్లు.
స్టీముబోయింగ్ ప్రెసురు 80 పౌండులు మొదలు
100 పౌ. 150 పౌ. 180 పౌ. వరకు ఉండును.

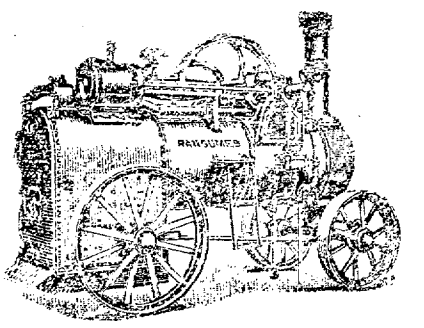
వర్టికల్ బాయిలర్లు.
స్టీముబోయింగ్ ప్రెసురు 80 పౌండులు మొదలు
100 పౌండులు వరకు ఉండును.

ఈ క్రింద తెలుగుబడిన నాటివి
స్ట్రాటన్ చేయదును.
మాది జిన్నింగ్ మెషిన్, వాటిసామానులు
మాది డ్రెస్సింగ్ మెషిన్
మాది స్పిన్నింగ్ మెషిన్
మాది వీవింగ్ మెషిన్
అన్ని రకముల ట్రిము ఎంజిన్లు
అన్ని రకముల ట్రిము బాయిలర్లు
కోల్డ్ వర్క్ మిల్లింగ్ మెషిన్
నూనె మిల్లు మెషిన్
మంచనాడచేయు మెషిన్
వడ్డ బియ్యముచేయు మెషిన్ వాటి సామా
అన్ని రకముల పంపింగ్ మెషిన్లు
పాల్లు, వ్యవసాయ సంబంధమైన కొరముట్లు
కొరసన్ నూనె కురుడు/అయిల్ ఎంజిన్లు
ఎలక్ట్రిక్ ట్రెడింగ్ (ప్లాట్) కొరముట్లు
లేతులు వర్క్సాపు కొరముట్లు
స్టీలు షాఫ్టింగ్, కష్టింగులు, వెడ్జింగులు
కాట్ బరన్ అండ్ కాట్స్ విరన్ ఫుల్లింగు.
వగయరా అన్ని రకముల సామానులు.

స్ట్రాట్ బ్రెస్ట్ కాంపౌండ్
'హిందూస్థాన్' ఎంజిన్లు.
(కాన్ స్ట్రక్చర్ మొనముండ్ పోటో రీయబడినది,
ఇందులో సింగిల్ సిలిండరు ఇంజిన్లు కూడ గలవు.

హెన్రీడు కాంపౌండ్ ఎంజిన్లు.

బోర్లల్ స్టీము ఎంజిన్లు
సింగిల్ సింగిల్, డబుల్ సిలిండరు గలవి.
స్టీము ప్రెసురు 120 పౌండులు గలవి.
కాంపౌండ్ — హై, లో ప్రెసుర్ సిలిండర్లు.
స్టీము ప్రెసురు 150 పౌండులు గలవి.

వివరము లకు, ధరలకు బొంబాయిలోయుండు డన్ కన్ స్ట్రాటన్ కంపెనీ కై నను లేక
బెజవాడ (కృష్ణాజిల్లా)లో యుండు ఇంగ్లీషు స్టోర్సు ఇంపోర్టింగు కంపెనీ ప్రాప్రైటరు గారైన
మానేవల్లి బాపనయ్యగారికైనను వ్రాయవలెను

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు దివ్యమృతము.

దగ్గు, శైత్యము, వడిశిము, రొమ్మపడిశిము, తలనెప్పి, వాయువునొప్పులు,
పోట్లు, బెణుకులు, బిల్లులు మొదలగు నొప్పులకు దివ్యమృతము.
చక్కని డబ్బో నాళా పెల రూ 0—10—0; డబ్బా 1-5 రూ 5—12—0. పోట్లభిక్షులు కలు.

అమృతాంజనం డిపో. } 109, ఫెరి రోడ్డు, బొంబాయి,
6, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

